

Slovakya, Almanlara Karşı Ayaklandı Müsademeler Başladı, On Kişi Öldü, Halk "Yaşasın Serbest Slovakya, Almanlar Dışarı!,, Diye Bağırıyor

Totaliterler Ve Arablar

Berlinde Hitler tarafından kabul edilen Arab seferlerinden Almanya ve İtalyanın umduğu yardım ne olabilir?

Yazan: ETEM İZZET BENİCE

Suriye, Filistin, Hicaz, Fas, Tunus ve Mısır birkaç yıldır bilhassa İtalyanın açığa meşgul olduğu Arab memleketleridir. Romada imzalanan centilmen muahedesi istisna ile menettir. İtalyanın Filistin ve diğer Arab ülkelerindeki açık çalışmasını ve propaganda faaliyetini istihdaf etmekte idi. Buna rağmen, totaliterler yine bu memleketler içinde geniş ölçüde çalışmaktan, para ve emek sarfından geri kalmamışlardır.

Şimdi de Filistin ve Hicaz ülkeleri seferlerinden bazılarının Berlinde Hitler tarafından kabul edildiğini ve kendileri uzun uzun mülahazat yapıldığını öğrenmiş bulunuyoruz.

Bilhassa bir haber çok dikkate şayandır. Gıda, Hicaz ve Necid hükümdarı İbnüssüdd:

— Eğer İngiltere Filistine istediğimiz idare şeklini vermezse Almanlarla birlik olacağız.

Demiş. Bu haberin vusukundan ve Kral İbnüssüddün bu tarafa beyanatta bulunmuş olmasından çok şüpheliyiz. Buna rağmen totaliterlerin Arab memleketleri ile sıkı bir alaka muhafaza ettikleri ve Berlinde davet edilen seferlerle görüştikleri de bir hakikattir.

Totaliter devletlerin Arablarla bu derece sıkı bir faaliyet idame ettirmelerine, sağda solda para sarf etmelerine, amil olan maksad aşkardır. Almanya, bilfarz hiçbir Arab devleti ile komşu değildir, komşu olmadığı kadar bir istila hırsları tahrik edecek sebeblere de sahip değildir.

Kendisi ile fillen silah arkadaşlığı etmesini bekleyebileceği herhangi bir Arab devleti de yoktur, Irak ve Mısır İngilterenin müttefikleri olduğu gibi Suriye de Fransız mandası altındadır. Kral İbnüssüdd Ceziretularının badi-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Bazı Alman Askerlerinin Elinden Silâhları Alındı

Varşova 26 (A.A.) — Bratislava'dan Pat ajansına bildiriliyor: Slovakya'da Zilina'da Slovak askerlerle bu şehirde bulunmakta olan Alman kıt'aları arasında bir arbede vuku bulmuştur.

«Expres Poranny» gazetesine göre her iki taraftan 10 kişi ölmüş ve bir çok kişiler yaralanmıştır. Sivil halk, Slovaklardan yana çıkarak Alman askerlerinden bir kaçının silahını almıştır.

Söylendiğine göre Hlinka'nın doğduğu Ruzemberk şehrinde de buna benzer bazı hadiseler cereyan etmiştir. Şehir halkı sokaklardan geçerek: «Yaşasın serbest Slovakya, Almanlar dışarı!» diye bağırıyorlardı.

Hitlerin yeni bir nutku

Roma 26 (Hususi) — Münih ziyaret eden 500 eski İtalyan muharibinin bu ziyareti münasebetiyle Hitler bir nutuk söyleyerek demiştir ki:

«— Müsterek düşmanlara kar-

Çekoslovak şehirlerinden birinin eski mes'ud ve neş'eli günlerinde toplantisı

şı müsterek bir cephe kurduk. Şuna kat'iyen eminim ki, demokrasilerin bizi hazırlamış oldukları akbete uğratmak hususunda ki bütün teşebbüsleri akim kalamaz. Yaşamağa karar vermiş ve kendi mevcudiyetlerini koru-

mak için her tehlikeyi göze almış olan milletler, bütün tehditleri oldukları yerde durdurmağa muktedirler. İstikbalde müsterek fedakârlıkları Almanya ve İtalya için yapacağız»

Mareşal Fevzi Çakmak Tekirdağ'da

Genel Kurmay Başkanı
Trakya'da Kıtalarımızı
Teftiş Ediyor

Trakya'da teftişlerde bulunan Genelkurmay Başkanımız Mareşal Fevzi Çakmak refakatinde Orgeneral Fahreddin Altay, Korgeneral Salih Omurtak ve diğer zevat bulundugu haide dün Tekirdağ'a gitmiş ve kitaatımızı teftiş etmiştir.

Otelde Bir Ölü

Sirkeci'de Bahrisefid otelinde oturan Çanakaleli Ali oğlu Abdülkadir adında biri dün oteldeki odasında ölü olarak bulunmuştur. yapılan muayene neticesinde Abdülkadir müptela olduğu hastalıktan öldüğü anlaşılarak gömülmesine izin verilmiştir.

Hamdi Emin de Tevkif Edildi

Mevkufların Tahliyesi Hakkında
Öğleye Kadar Hiçbir Muamele
Cereyan Etmedi

Hamdi Emin Çap

Satie şirketinin Fındıklıdaki binasını değerinden 140.000 küsur lira fazla olarak 250.000 liraya mübaya'a etmek suretile devleti zarara sokmak ve satışa ait evrak üzerinde sahtekârlık yapmaktan maznun Denizbank erkânından bazılarının tevkif edildiklerini haber vermiştik.

Maznunlardan Ankarada bulunan Hamdi Emin Çap da bu sabah Adliye'ye gelmiş ve Dördüncü sorgu hâkimliğince sorgusu yapılmıştır.

Diğer taraftan suçlular hakkında açılan tahkikata devam edildiği bildirilmektedir. Tahkikat evrakı yakında ikmal olunarak mahkemeye sevkedilecektir.

Bu hadiseye ait bir çok şahit dinleneceği tahmin edilmektedir.

Bugün Hamdi Emin Çap da tevkif edilerle tevkifhaneye sevkolunmuştur.

Bugün aynı zamanda Satie şirketi müdürü Valeri'nin de şahit (Devamı 6 ıncı sahifede)

Küçük Okuyucularımıza Müjde!

Tarzanın Oğlu Geliyor!..

Sinemalarda, Meraklı Maceralarını Büyük Bir Zevkle Seyrettiğiniz Ormanlar Kralı Tarzanın Oğlu Bir Kaç Güne Kadar Şehrimize Geliyor...

Mühim Hava Ve Kara Muharebeleri

Sovyetler Mançuride
Bir Ayda 56 Japon
Tayyaresini
Düşürdüler

Moskova 26 (A.A.) — Harici Mogolistan ve Mançuri hududunda bir aydanberi mühim hava ve kara muharebeleri cereyan ettiği resmi bir tebliğde teyid edilmektedir.

22 ve 24 haziranda cereyan eden muharebeler esnasında 56 Japon - Mançuri ve 14 Mogol - Sovyet tayyaresi düşürülmüştür.

Münakalât Vekili Bugün Tetkiklere Başladı

Sabahleyin Eski
Denizbanka Giderek,
Yeni Teşkilât Etrafında
İzahat Aldı

(Yazısı 6 ıncı sahifede)

KISACA

Bir Tezad!

Ticarette ve piyasada umumî hayat sabahları sıkizde başlıyor, on dokuzda bitiyor.

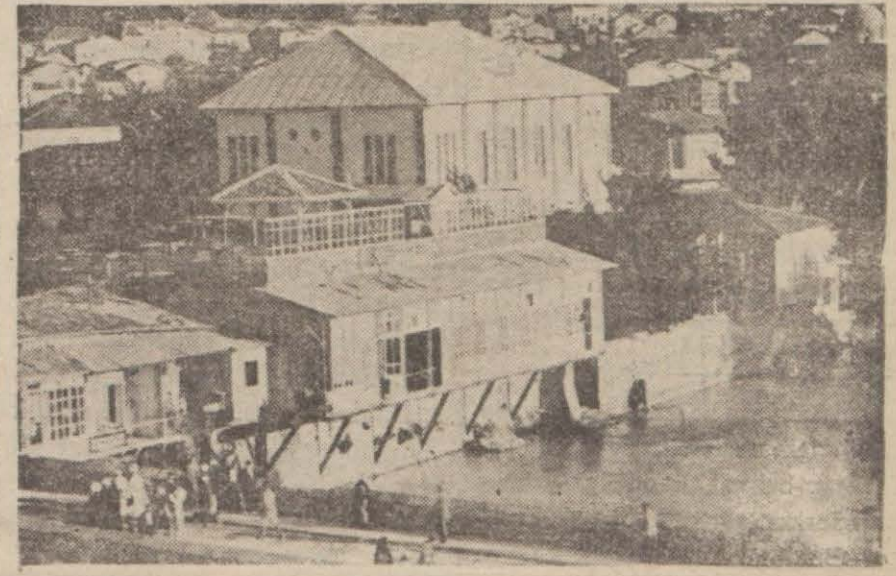
Devlet daireleri dokuzda açık, on yedide paydostur. Halbuki, bankalar 9,30 da açılıyor, 14 de kapanıyorlar.

Memur şikâyetçi, iş sahibi şikâyetçi, tüccar şikâyetçi, komisyoncu şikâyetçi, fakat, yalnız ve yalnız yazı sayfiyesinde belki tenis oynamakla ve yüzmekle geçiren bankacı memnun.

Eğer, lise hocaları edebiyatta değil amma, sosyolojide tezada misal getirmek isterlerse bu vâkıayı gösterebilirler.

Hataylılar Bugün Meclis Önünde Tezahürat Yapıyor

Ermenilerin Hemen Hepsini Suriyeye
Geçtiler. Başka Tâbiyyete Girecek
Olanlar da Hataydan Gidecekler

Hatay Vilâyetinin merkezi Antakya'dan bir görünüş

Antakya 26 (Hususi) — Hatayın sevinci devam ediyor. Bayraklarla donatılmış olan bütün şehirler iki bayrama hazırlanmaktadır. Biri 5 temmuzda Türk askerinin Hataya girişinin yıldönümü, diğeri de 23 temmuz anavatanın bağrına atılmak bayramı...

Bayram komitesi mesaisine devam etmektedir. Cumhurbaşkî'nin 22 temmuzda Antakya'yı şereflendirmelerini rica etmek üzere halk tarafından seçilecek bir heyet buradan hareket edecektir.

Hatayın hududu tamamen tesbit edilmiştir. Kesep nahiyes ve birkaç köyü müstesna olmak üzere Bayır ve Bucak Suriyede kalmaktadır. Buna mukabil Kürd - dağından bir miktar arazi taviz ve Andifli ile Çayırğah arasında bulunan ve şimdi Suriyede sayılan Harem şosesi Türkiye'ye terk edilmiştir.

Birçok Ermeni'ler Hatayı terk etmişlerdir. Geriye kalanlardan büyük bir kısmı da Hataydan ayrılmak üzere hazırlıklar yapmaktadır.

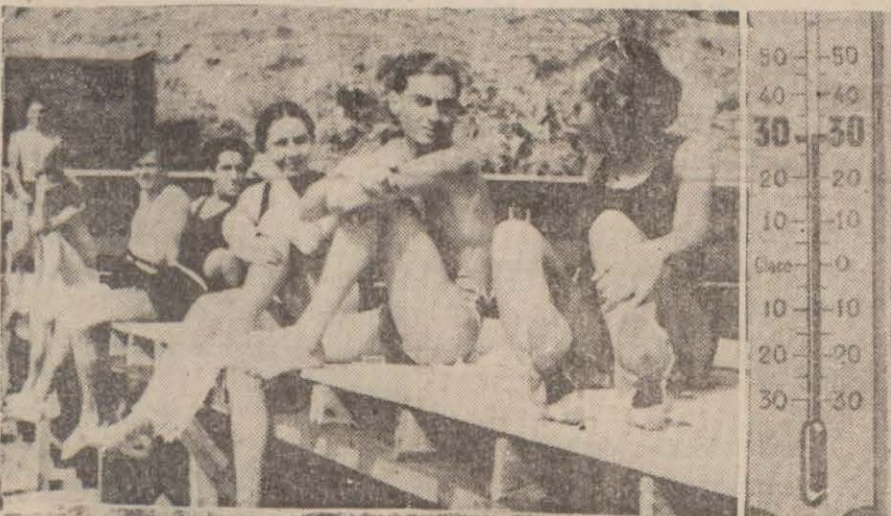
Ekalliyetlerden isteyenler altı ay içinde tâbiyetlerini Suriye ve Lübnan Cumhuriyetleri lehine tebdil edebileceklerdir. Tâbiyetlerini değiştirenler 19 ay zarfında Türkiye'ye terketmeğe mecbur tutulacaklardır.

Devlet Havyacıları Adanaya kadar yapmakta olduğu hava seferi (Devamı 6 ıncı sahifede)

Makineye Verirken:

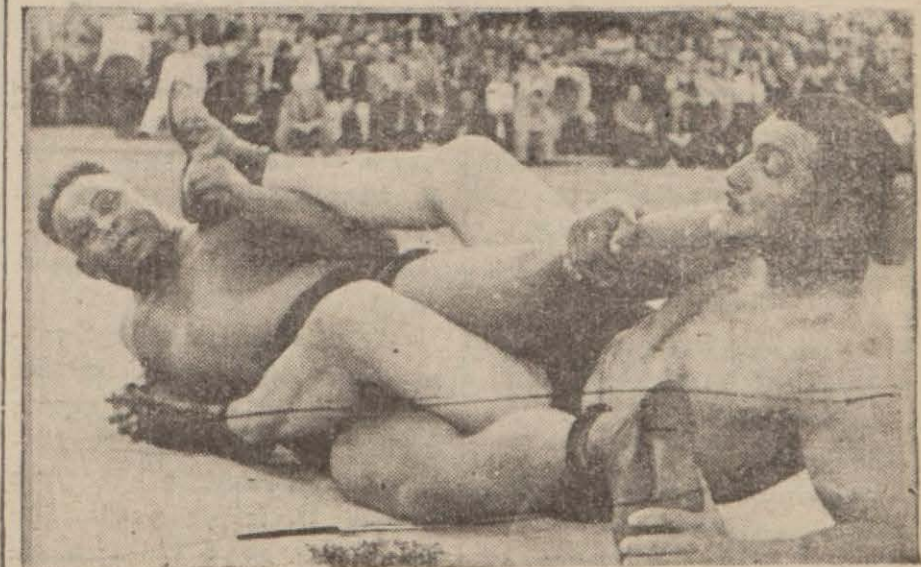
Aldığımız telgraflar 6 ıncı

İki Gündür Sıcaklar Fazla

İki gündenberi İstanbulda sıcaklar şiddetini arttırmıştır. Son günlere kadar devam eden sık ve sürekli yağmurlardan sonra başlayan sıcaklar dün ve bugün 30 dereceye kadar yükselmiştir. Dün pazar olmak münasebetiyle İstanbulun bütün plajları son derece kalabalıktı. Bu sabah da çalışma günü olmasına rağmen trenler, bir çok şehirleri plajlara ve sayfiye yerlerine taşımıştır.

Dünkü Maçlar Güreşler Nasıl Oldu? Atletizm, Yüzme Müsabakaları, Ankaradaki Maç

Habeshi ile Karaali

Yazısı 6 ıncı

HÂDİSELER KARŞISINDA

Son Telgraf

GARİB BİR TEZAD VE ŞEHİRDE MEYDANLAR

Bir gazetede şu serlevhayı gördüm:
«Eğlence yerlerinde halkın aldanmasına meydan verilmiyecek?».

Bu ne perhiz, bu ne lâhana turşusu? Hani, belediye, şehirde, halkın istirahatı için meydanlar açacaktır?..

Aldatmak da bir meydan değil mi? Hem de öyle bir meydan ki, istihlak için Belediyenin on para masraf etmesine lüzum yok.. Çünkü, bu meydanlarda, istihlak, müessesesi sahipleri halktan yapıyorlar..

RÖNTGEN MASRAFINA

YAZIK EDİLMİŞ

Aldığı beş liralık rüşveti yutan bir memuru hastahaneye sevk etmişler. Röntgenle, midesindeki beş liralık kâğıdı görmeğe çalışmışlar; olmamış.. Sonra, Tıbbi adliye sevk ederek, mide hamulesinden bir miktar alıp tahlil etmek istemişler, olmamış..

Hulâsa, bu memurun; beş liralık aldığı ve yuttuğu fennî usullerle tesbit edilememiş..

Bize kalırsa beyhude zahmet çekilmiş.. Gayet tabii olarak, ne röntgen, ne de Adli tıp müessesesi, bu işin altından kalkamazdı. Meshur atalar sözünü neden hatırlamıyorsunuz?

Para ile imanin kimde olduğu belli değildir.

Üstelik röntgen masrafına yazık etmişler!

KOKMUŞ KAVURMA

SATAN BAKKAL

Bir bakkal, kokmuş kavurma sattığı için mahkemeye verilmiş. Talihiz bakkal, kendisini müdafaa ederken şöyle demiş:

— Benim, bir tenekelik kavurmamdan ne çıkar? Yazık çalgılı gazinolar, her gece binlerce kişiyi kasıp kavuruyor.. Masumiyetimin teslimini ve âdil mahkemenizin

hakkında beraet kararını vermesini dilerim.

OTOBÜSLER BİR RESMİ TEBLİĞ NEŞRETTİLER

Konyada bir otobüs kazası olmuş, beş çocuk yaralanmış.. Bu hâdise üzerine İstanbul otobüsleri şu resmî tebliği neşretmişler:

«Bugüne kadar sulh uğruna çalışan bizler, Konyadaki hemcinslerimizin de yakın ve müsbet faaliyetlerini görmekle memnun olduğumuzu beyan ederiz. Konya otobüsleri ile olan sıkı dostluk ve menfaat birliğimiz, son defa yeniden tetkik edilmiş, arada tam bir anlaşma olduğu meserretle müşahade edilmiştir. İstanbul ve Konya otobüsleri, aynı sulh gayesine sadık kalarak, istikbale ümid dolu gözlerle baktıklarını ve bundan böyle faaliyetlerine aynı esaslar çerçevesinde devam edeceklerini bildirirler.»

YA, DAYAK YEMEMİŞİN, YA, SAYI BİLMİYORSUN

Eski devirlerde, ceza yiyen bir suçluya kadı hükmetmiş:

— Vurun şuna yüz sopa.. Suçlu boynunu bükmüş:

— Aman efendim, demiş, zatı asaletmeabımız, ya, hiç dayak yememişsin.. Yahut da sayı nedir, bilmiyorsunuz..

Dünkü gazetelerde şu satırları okudum:

«Seyyah celbi için Bursa - Mudanya otobüs ücretleri indirilecek».

Bu havadisın manasının aksi sahil olsa, şöyle demek doğru düşecektir:

«Otobüs ücretleri pahalı olduğu için memleketi seyyah gelmiyor.»

Bunlar da, ya, seyyah ne demek olduğunu bilmiyorlar, yahut da memleketin halini bilmiyorlar. Riyaziyede, bir vahide irca usulü vardır. Muazzam bir seyyah celbi meselesini, yalnız otobüs ücretine irca eden zekâlara hayranım!

AHMED RAUF

Yeni iki Elektirik Santrali

Bütün Marmara Havzasına Enerji Temin Edecek

Memleketimizi ucuz ve bol elektrik enerjisine kavuşturacak yolları aramak maksadile kurulan «Elektrik İşleri Etüd dairesi» tarafından bir müddettenberi muhtelif yerlerde yapılan tetkikler çok ilerlemiştir.

Bu tetkikler neticesinde; ilk olarak Kütahya ve Zonguldakta birincisi İstanbul da dahil olduğu halde bütün Marmara havzasına ve Bursa havalisine; ikincisi Ankara da dahil olduğu halde bir kısım şimali ve orta Anadolu havalisine enerji temin edecek olan iki yeni muazzam «Elektrik santrali»nin tesisi ve inşası kararlaştırılmıştır.

Bu iki santralin inşası da ikinci 5 yıllık büyük sanayi programıımıza alınmıştır.

«Kütahya» elektrik santralının takatı 60.000 kilovat olacaktır. Bu istasyon 350 milyon kilovat saat istihsal edecek ve Kütahya sanayi mntakasına enerji verecektir.

Ayrıca 150 milyon kilovat saatlik bir hat; Eskişehir, Bursa, İzmit, Gölçük ve İstanbula cereyan verecektir.

Zonguldak santral Çatalağzında kurulacak ve hiç bir ticarî kıymeti olmayan kömür süprütüsü ile enerji istihsal edecektir.

45 bin kilovat takatında olacak olan bu istasyon 100 milyon kilovat saat istihsal edebilecektir. Uzun müddettenberi bu hususta yapılan tetkikler çok ilerlemiş.. Şimdi de santrallerin projeleri tamamlanmaktadır.

Şehirde Sarhoşlar Azalacak

Rakı İstihlakının Takyidi için Tedbirler Alınıyor

İnhisarlar İdaresi rakı istihlakını azaltmak için tedbirler almak üzere tetkikata devam etmekte.. Rakı küçük rakı şişelerinin piyasadan kaldırılmasına esas itibariyle karar verilmiştir. Bu kararın tabiiğine geçildikten sonra 100 - 150 - 250 santilitrelik şişelerle rakı çıkarılmıyacaktır. İleride 500 santilitrelik şişeler de kaldırılacak ve 1000 santilitrelik şişelerle satış yapılacaktır.

Gazinolar ve sair yerlerde rakıların kadehle satılabilecektir. Bir kiloluk şişeyi almak imkânı halk için muhtelif bakımlardan müşkülleşeceğinden rakı istihlakı azalması olacaktır. Bu tedbir alkollerin ceblerine uygun şişelerle sokaklarda sarhoşluk etmelerinin önüne geçebilecektir.

tediğimiz erkekleri buluncıya kadar bekâr kalacağız. Evlenmek bizim için bir şans ve teselli işi değil, bir akıl, görüş ve ölçü meselesidir. Feridun Bey!

— Çok güzel düşünüyorsunuz! Hayatı anlamadan evlenene acırım. Böyleleri hiç bir zaman mes'ud olmuyorlar. Bu işi, kumaş kesmeden iyice ölçüp sonra biçen terziler gibi, derin düşünerek halletmeli.

Melin merdivenden gülererek çıkıyordu.

Onun arkasından da korkak adımlarla yürüten bir hayalet vardı. Sofa karanlıktı.

Melin bağırdı:

— Abba, kapıyı aç.. Bastığımız yeri görmüyoruz.

Pelin yerinden fırladı.

Kapıyı açtı.

— Buyrunuz enişte bey.. Kumral kıvrık saçlı, yine Pelin gibi uzun boylu, Pelin kadar

HÂDİSELER KARŞISINDA

Gazeteler

CUMHURİYET:

Yunus Nadi «Hayat sahası hakkında bir izah» isimli bugünkü başmakalesinde bir Alman gazetesinin «hayat sahası»nın öyle ür-külecek ve korkulacak hiçbir tarafı olmadığını anlatan bir yazısından bahsederek diyor ki:

«Hakikatte Almanyanın daima karşılıklı olmak lazım gelen ıktisadi ihtiyaçlar bakımından hayatı saha nazariyesine şarkı Avrupa memleketlerinde behemehal Almanyanın istediği gibi yürümeği, ve yapmağı emreden bir vaziyet tahmil etmek istediğini teville imkânı yoktur. Hayatı sahanın ıktisadî ifadesiyle siyasi cephesi arasındaki fark ise maruf tabiriyle kıldan ince, kılıcdan keskindir. En şaşılacak şey ise şarkı Avrupa memleketleriyle Almanya arasında böyle bir nazariye ile bir nevi tehdid ve tahakküm vaziyetini mazur göstermek herhangi bir hâdisenin cereyan etmemiş olmamasıdır.»

VAKİT:

Asım Us «Sulh cephesinde Türkiye - Fransa» isimli bugünkü başmakalesinde şu satırları yazıyor:

«Nihayet Hatay meselesi sadece müzakere ve karşılıklı anlaşma yolu ile hallolundu. Hatay meselesi bir emrivaki ile Türk - Fransız münasebetlerini ıslah edilemez bir vaziyete koymamışsa bunu ancak Cumhuriyet hükümetinin basiretkâr siyasetine medyunuz.

Hatay meselesinin halli üzerine artık sulh cephesinde İngiltere'nin yanında elele veren Türkiye ve Fransa bundan sonra bütün vakitlerini ve kuvvetlerini müsterek sulh hedefine çevirebilirler.»

TAN:

Sadri Ertem «Devlet makinesinin ıslahı» isimli bugünkü başmakalesinde yeni baremlerin cidi ve ilmi bir etüd mahsulü olduğunu söylemekte ve bu böyle bir devlet kadrosunun hakikaten devlet makinesini ıslah edeceğini söylemektedir.

YENİ SABAH:

Hüseyin Cahid Yalçın «Hakiki bir milletler cem-yeti» isimli bugünkü başmakalesinde Alman ıktisadiyatçı doktor Şahtın geçenlerde Kolombiyada söylediği bir nutuktan bahsediyor diyor ki:

«Berlin ve Romadan akseden birbirine zıd beyanatları gördükçe ya bu hükmü vereceğiz, yahut Berlin ve Roma seflerinin birbirlerinden haberleri olmadığına, a-ralarında büyük bir fikir ve kanaat ihtilâfı hüküm sürdüğüne ihtimal vereceğiz. O zaman da Berlinde ve Romada kim hakimdir? Kimin sözü memleketin sözüdür? Sualini sormak mecburiyetine düşüreceğiz.»

İKRAM:

A. N. Karacan «Refik Saydam hükümetinin muvaffakiyeti» isimli bugünkü başmakalesinde Hatay zaferi üzerine Milli Şefimiz tarafından bir telgrafla tebrik edilmiş olan Başvekilimiz Dr. Refik

Saydam hükümetinin dahili işlere millette verdiği yüksek huzur ve emniyetten maada Türkiye'nin harici siyasetinin sevk ve idaresiyle de devletimize çok yüksek bir vaziyet temin ettiğini söylemekte ve: «Bu çok yüksek vaziyeti anlamak için son asırların bütün tarihini gözden geçirmek lazım gelir. Filvaki denebilir ki Türkiye devleti asırlardanberi bugün varmış olduğu kadar kuvvetli ve emin bir vaziyete sahip değildi ve bu vaziyete dâriyetli ve uzağı gören bir idare sayesinde, ancak bu gün erebildi.»

AKŞAM:

Fazıl Ahmed Aykoç «Mes'ud anlaşma» isimli bugünkü başmakalesinde Türk - Fransız anlaşmasının insanlığın sulh ve siyasete yeni bir emniyet vesikası halinde geçtiğini söylemekte ve bu anlaşmayı tahlil etmektedir.

SON POSTA:

Mu'teddin Birgen «Üçütlüler» isimli bugünkü yazısında bir kısım ücretli memurlara çok yüksek maaş verildiği hakkında yapılan bazı tenkidlerin ve bu hususta söylenen bazı sözlerin çok mübalâğalı olduğunu söylüyor diyor ki:

«Devlet, fazlaca ücret vermek sayesindedir ki, İstanbulda oturup da devlet memurluğunda bulunan insanlardan pek çoğunu Ankara'ya çekti. Bu suretle, hükümet, muhtaç olduğu kaliteli memur kadrosunu düzeltti.

Küçük İşçi Kızlar

Mesai Saatlarından Fazla Çalıştırıldıkları Anlaşıyor

Şehrimizde bazı küçük ve büyük imalâthanelerde 16 yaşından aşağı kızların ve çocukların çalıştırıldığı bazı yerler ve karemela ve saire fabrikalarında da sabah saat 7.5 dan akşam 7 ye kadar 11.5 saat iş yaptırıldığı alâkadarlara ihbar olunmuştur.

İş müfettişleri bu hususta sıkı kontroller yapmakta ve bunları adliyyeye vermektedirler. Yalnız bazı imalâthane sahiplerinin müstahdemlerine verdikleri direktifler; günde 8 saat çalıştırılmaları; erken geldikleri saatlerde iş yapmayıp «temizlik» ile meşgul oldukları şeklinde ifadede bulunmalarını öğrettikleri de görül-müştür. Bu kabil «tefsir»lere mani olmak için de tedbir alınacaktır.

Ezcümle «temizlik» maksadile işçilerin iş saatinden 2-3 saat evvel müesseselere çağırılmalarına meydan verilmeyecek ve bu zaman da iş anına mahsub olunacaktır.

★ Bugün öğleden sonra bele-diye işişare heyeti azaları ile ekmeçkilerin mümessilleri toplanarak ekmeç meselesini görüşeceklerdir.

Maarif Şûrası Hazırlığı

İstanbuldan Gidecek Mürahasalar Bu Hafta Seçilecek

17 temmuzda toplanması kararlaştırılan «Maarif Şûrası» etrafındaki hazırlıkları tamamlamış bulunmaktadır. Şûraya İstanbuldan iştirak edecek mürahasalar hafta içinde seçileceklerdir.

Kongrede görüşülecek olan işler rapor ve eserler halinde tesbit edilmiştir.

Bunların arasından bazılarını yazıyoruz:

1 — Muhtelif zamanlarda memleketimize gelen cenebi terbiyecilerin memleketimizde Maarif hayatına ait verdikleri raporlar.

2 — Yeniden toplanan muallimlerimizin Maarif Şûrasına vermiş oldukları raporlar.

3 — Bizim maarifcilerimizin ve terbiyecilerimizin raporları.

4 — Maarif işlerine ait toplanmış olan muhtelif raporlar.

Maarif Vekâleti bu raporların hepsini ayrı ayrı kitap ve broşürler halinde bastırmış ve hazırlamıştır.

Mecidiye Köyünün imar Plânı

Beyoğlunun en yakın bir mesiresi olan «Mecidiye köyü»nün imar plânı da Nafia Vekâleti tarafından tasdik olunmuştur.

Yeni plâna nazaran köyün ortasından geçen yolun genişliği her iki taraftan 20 ser metre alınarak 40 metreye ıblâğ olunacaktır.

Bundan başka, Eminönü - Mecidiyeköyü tramvay hattı yolun ortasından geçecek ve İnhisarların likör fabrikasına kadar uzatılacaktır.

Ayrıca, köyde bütün yeni evler bahçe ortasında güzel, modern villâlar halinde inşa olunacaktır.

Sihhiye Vekâletinin Afişleri

Memleketimizde yaz ve sonbahar aylarında görülen bazı hastalık ve hastalığı nakili unsurlara karşı halkı ikaz ve bilgilерini arttırmak için Sihhiye Vekâleti; yeni afişler hazırlamıştır.

Halkın anlayacağı şekilde resimlerle yapılan bu afişler 10 muhtelif mevzudadır.

Bu afişlerin her birinden 10 bin tane tabettirilecek, bu suretle 100 bin afiş hazırlanmış olacaktır.

Şimdiye kadar Vekâlet 28 cins muhtelif afiş yaptırmıştır.

Yeni afişlerle beraber bunların miktarları 38 e balığ olmaktadır.

Ayrıca 947 bin adet muhtelif broşür de İstanbul ve diğer şehirlerde halkımıza ve köylülere tevzi olunmuştur. Yenileri de şehrimizde ve muhtelif yerlerde mekteplere, kahvelere ve umumî yerlere asılacak, köylere de gönderilecektir.

Başka mezeye elini uzatmadı.

Melin anlatmaya başladı:

— Bu gece Boğaziçine, teyzeme gidecektim. Köprü başında Mecdiye rastladım. O da bugün buraya gelmiş, beni bulamayınca canı sıkılmış.. Haydi gidelim. dedim. Sizi burada bulacağımızı aklım - dan bile geçirmemişim. Nasıl oldu da geldiniz bu gece..?

Pelin ağzını açacağı sırada, Mecdi sordu:

— Hanımefendi burada oturuyorlar mı?

Pelin:

— Hayır efendim, dedi, ben Sadiyede oturuyorum. Bu gece Feridunla aklımıza esti de.. Çamlıcaya gidelim dedik.. Geldik buraya. Melin evde yoktu. İçeriye girdik. Onun geleceğini ummuyordum.

Mecdi ikinci kadehe iltifat etmiyordu.

(Devamı var)

Dış Politika

Türkiye - Fransa

Yazan: Ahmed Şükrü ESMEİR

Muhterem Başvekil Dr. Refik Saydam evvelki gün, İngiliz - Türk deklarasyonunun bir zeyli olan Fransız - Türk deklarasyonunu Millet Meclisi kürsüsünden okudu. Ve bu deklarasyon Meclisin ittifakı ârâsiyle tasdik edildi. Fransız - Türk deklarasyonu hakikaten 12 mayısta okunan İngiliz - Türk deklarasyonunun zeylinden ibarettir. Çünkü İngiltere ve Fransa Akdenizde sıkı bir ittifak halinde bulunduklarına göre İngiltere ile 12 mayıs deklarasyonunun tesbit ettiği münasebetlere giriştikten sonra filî surette Fransa ile de aynı münasebetlere girişmiş bulunuyorduk. 12 mayıs deklarasyonunun İngiltere, Fransa ve Türkiye arasında üç tarafı olarak yapılması mukarrerdi. Fakat Fransa ile aramızdaki Hatay ihtilâfı etrafında bir takım projeler halledilemediğinden Fransız deklarasyonu bugüne kadar kaldı. Bununla beraber, Hatay davasıyla Fransız deklarasyonu arasındaki münasebet izâm edilememelidir. Otoriter devlet matbuatı, Fransanın Hatay'ı Türkiye'ye sulh cephesine iştirak etmek için verdiğini yazmaktadırlar. Bu iddianın doğru olmadığını anlamak için Hatay meselesinin son yıllar içindeki tarihini hatırlamak kâfidir. Ve Türkiye'nin Sulh cephesine iştiraki bahis mevzuu olmadan çok evvel, bu nokta üzerinde Fransa ile Türkiye arasında prensip itibariyle bir anlaşmaya varılmıştı. İşin mahiyeti itibariyle, pürüzlerin izalesi için zamana ihtiyac vardı. Ve bu pürüzler ortadan kalkmadıkça deklarasyonun yapılmasını Türkiye muvafık bulmadı. Şu muhakkaktır ki Hatay meselesi halledilmeseydi, Fransız - Türk deklarasyonu yapılamaz, hattâ belki de Hatay Fransız - Türk dostluğunun mezarı olurdu.

Fransız - Türk deklarasyonunun yapılmasıyla iki millet arasındaki münasebetler yeni bir merhaleye girmektedir. Türkiye ile Fransa arasındaki münasebetlerden bahsederken «an'anevi dostluk» tabirini kullanmak bir an'ane olmuştur. On altıncı asra kadar geri giden bu dostluğun, Türk milletinin kalbinde hususî bir yeri vardır. Türkler garpla temasa başlar başlamaz, karşılarında dost olarak Fransızları gördüler.

Bugün artık harpten evvelki vaziyet değişmiştir. Tarihte Osmanlı imparatorluğu ile ittifaka girmesi, zamana göre bir cesaret sayılan Fransaya, şimdi Türkiye Cumhuriyeti o zamanki muvazene garip benzerliği olan şartlar altında Osmanlı devletinde daha kuvvetli bir dostluk eli uzatmaktadır. Eski dostlarımız, yeni Türkiye'nin on sekizinci ve on dokuzuncu asrın Osmanlı imparatorluğundan çok farklı bir Türkiye olduğunu takdir ederler. Hasta adam efsanesi artık arkada kalmıştır. Karşılıklı münasebetlerimizin yeni bir merhaleye girdiği bu sırada Fransız dostlarımız bilmedirler ki, yeni Türkiye, kapitülasyon zincirlerinden kurtulurak, kısıkan surette bağlı bulunduğu istiklâlini, modern hayatın bütün tekâmüllerıyla takviye etmiş olan genç ve dinç bir devlettir. Ve bu yepyeni millet Fransa'ya derin hislerle bağlıdır. İki memleket arasındaki dostlukların kuvveti, milletlerin karşılıklı hisleriyle ölçüldür. Onun içindir ki Fransız - Türk dostluğunun kuvvetine ve âtisine güvenenler aldanmazlar.

Bursa Kaphcılarında Tedkikler

Bir müddettenberi şehrimizde bulunmakta olan Sıhhat ve İhtimai Muavenet Vekâleti müsteşarı Asım Bursaya gitmiştir.

Mumaleyleh Bursada kaphcılarla gezecek ve oradan Ankara'ya dönecektir.

Plâj Bülbüleri

No. 16

Yazan: İskender F. SERTELLİ

— Bilâkis.. Çok memnun olurum.. Madem ki kız kardeşin; nişanlısı ile evine gelmiş.. Biz şimdi onların misafiri sayılırız. Her halde tanışmamız icabeder.. Sabaha kadar eğlenir, güzel vakit geçiririz.

— Fena değil, çok temiz kalbli insanlar gibi düşünüyorsunuz.

Kapıyı araladı..

Seslendi:

— Melin.. Enişte böyle beraber buraya gelseniz e..

Ve Feriduna dönerek:

— Demek ki, bu gece uyumağa niyetiniz yok, öyle mi?

Dedi.. Sonra birden kashlarını çıkararak bir sigara yaktı.

— Burası yabancı bir yer değil.. Kız kardeşimin evidir. Hiç sıkılmayın. O da benim evime geldiği zaman, kendi evinde imiş gibi hareket eder.

— Siz hep böyle ayrı mı yaşarsınız?

— Evet, babamız öldüğü zaman, bize büyük servet bıraktı. Mirası aramızda taksim ederek ayırdık.. Ve üç kardeş, İstanbul'un üç ayrı semtinde birer yuva kurduk. Üçümüzde genciz.. Hayatı olduğu gibi kabul eden, gören, üzüntüden, neş'esiz insanlardan kaçan kızlarız.

— Üçünüz de bekâr mısınız?

— Evet, üçümüz de bekârız. İs-

Günün Meselesi:

Yerli Kumaşlar Niçin İngiliz Kumaşı Diye Satılıyor?

Halkın Kandırılmaması İçin Kat'i Tedbirler Alınması Kararlaştı

Yerli kumaşların «bu kumaş İngiliz mahdud» ibareli damgalarla satılması üzerine Ticaret Odası tarafından başlanan tahkikat tamamen ikmal edilmiştir. Bu mesele ile İktisad Vekâleti de pek yakından alakadar olmaktadır. Tetkikatta bulunmak üzere şehrimize gönderilen sanayi tetkik heyeti azasından bir zat alâkadarlarla temaslarda bulunarak bir rapor hazırlamıştır. Görülen lüzum üzerine tahkikatın tamiki cihetine geçilmiş ve bu hususta alâkadar makamlara icab eden direktifler verilmiştir.

İktisad Vekâleti bu meseleyi sureti kat'iyede halle karar vermiştir. Çünkü bilhassa İstanbul halkı uzun zamandanberi yerli kumaşı Avrupa kumaşı olarak daha pahalı fiatla almak suretile kandırılmaktadır. Bu yüz-

den halkın zararı binlerce lirayı bulmuştur.

İstanbul, İzmir gibi büyük şehirlerde bilhassa bayanlarla genç erkekler elbiselerinin kumaşını pahalı Avrupa malla rından intihab etmek arzusun- dan bir türlü kendilerini ala- mamaktadırlar. Halbuki yapılan müteaddid tetkikler yerli ku- maşların en iyi Avrupa ku- maşlarından daha sağlam ve daha zarif olduğunu göster- miştir.

Toptancı kumaş ticarethane- lerinden birçoğu da bu ciheti gözönünde tutarak sağlamla- ğından emin, yerli kumaşları İngiliz damgasile lüzumundan fazla fiatla halka satmaktadır.

Alınması kararlaştırılan ted- birlerle bu ihtikâra mâni olu- nacaktır.

Birik Birlikte

Hayatımız Tetkikatla Geçiyor

Gazeteler yazdılar, durdular: Eğlence yerlerinde ihtikâra mâni olmak için, Belediye İktisad Müdürlüğü Balkan mem- leketterinde bu işin nasıl olduğu- nu, alâkadar devletlerden sormuş.

Biz, bildik bilirdi. Belediye, Av- rupa, Amerika, Balkan memleket- lerinden, mütemadiyen, buna ben- zer şeyler sorar, öğrenir, raporlar, projeler vücade getirilir. Fakat, tatbikatta hiçbir netice elde edi- mez.

Sonra, bu tomar tomar kâğıd- lar, «hıfzı» kaydıla evrak ambarı- na atılır. Aradan seneler geçer, tekrar, yine böyle bir mesele mevzuu bahseldi mu, tetki- kata, sorulup sual edilmeğe yeniden başlanır. Raporlar, dos- yalar vücade gelir.

Eski raporlar unutulmuştur bi- le...

Bütün hayatımız tetkikat ile ge- çiyor. Hâlâ, ihtikârla nasıl müca- dele edileceğini bilmiyorsak, öğ- renememiş isek, çok yazık!

BURHAN CEVAD

Otobüs ve Kamyonlardan Alınan Resim

Araba Sahiplerinin Az Resim Vermek için Müraceat Ettikleri Usul

Vilâyet merkezleri ile nahiye ve köyler arasında işliyen otomo- bil, otobüs ve kamyon sahipleri- nin ekserisinin arabalarını az re- sim vermek ve daha uygun bul- dukları talimatnamelerden isti- fade etmek için nahiye ve köy be- lediyelerine kaydettirerek ora- jardan ruhsatiye aldıkları görül- müştür.

Diğer taraftan unların işledik- leri vilâyet merkezlerine kaydo- lunmaları hususunda mezkûr vi- lâyet belediyeleri tarafından ve- saiti nakliye sahiplerine tebliğat yapılmıştır. Köy ve nahiye be- lediyeleri ise; bu vaziyetin kendi veridatlarını azaltacağını iddia e- derek bu kabil vesaiti nakliyenin herhalde kendilerine kaydolun- ması lüzumunda ısrar etmişlerdir. Mesele Dahiliye Vekâletine inti- kal etmiştir.

Öğrendiğimize göre Dahiliye Ve- kâleti bu hususta - vesaiti nakli- ye sahiplerini alâkadar eden - şu kararı vermiştir:

Badema bu kabil vesaiti nakli- yenin murakabe ve kayıd mua- meleleri vilâyet belediyeleri ta- rafından yapılacaktır.

Hizmet mukabili alınan para; vi- lâyet belediyesine, belediye vergi ve resimlerle ilâz rûsum na- hiye veya köy belediyelerine ait olacaktır...

POLİS Ve.. Mahkemeler

Kaynanasını Seven Bir Adam!

Hacı Mehmed Damadını Neden Mahkemeye Verdi?

Valdehanı mensucat fabrika- sı sahibi Halepli Hacı Meh- med aralarında çıkan bir kavga sonunda ölümlü tehdit et- mekten suçlu Mahmudun duruş- masına Sultanahmed üçüncü sulh cezaada başlandı. Davacı Mehmed mahkemede şu ifadeyi verdi:

— Mahmud benim damadımdır. Valide hanımdaki mensucat fabri- kamı iki sene evvel kendisine üç sene müddetle kiraya vermişim. Fakat bir ay evvel bir meseleden dolayı damadına kızdım, aramız- daki mukaveleyi feshettik.

Evvelki gece, fabrikada bulun- madığım bir sırada Mahmud ev- velce, fabrikada istihdam ettiği Hasan isimdeki işçi ile beraber gelmiş... Makine dairesine gir- mişler ve ütü makinesinin dişli- lerini sökmeğe başlamışlar... Bu sırada bitişik odada uyumakta o- lan Mahmudun babası Mehmed Gazi gürültü ile uyanarak, mesele- yi öğrenmek için, kalkarak, ma- kine odasına gitmiş... Mahmud ile Hasan karşılıklı Mahmed Gazi- yi görünce, makine dairelerinden çıkarak, gitmişler...

Sabahleyin, Mahmud Gazi hâ- diseyi bana anlattı. Ben de key- fiyeti karakola ihbar ettim. Mah- mudu karakola çağırdılar. Orada bu makine meselesi hakkında mü- nakaza ederken Mahmud:

— Makineyi geri vermezsen, se- ni öldürürüm! diyerek beni teh- did etti... Damadımdan davacıym. Kendisine ceza verilmesini isti- yarum.

Söz sırası Mahmudun idi. O da hâdiseyi şöyle anlattı:

— Valde hanımdaki kayınpede- rim Hacı Mehmede aid olan men- sucat fabrikasını seneliği bin lira olmak üzere, üç sene müddetle ki- ralamışım. Fakat müddet tamam olmadan kayınpederim, mukave- leyi feshetmek istedi. Ben önce buna razı olmadım. Fakat onun şü- rada burada:

— Şart olsun damadımdan ma- kineyi alacağım! dediğini işittim. Kayınpederim çok sevdiğim için ve onun benim yüzümden koca- sından ayrılmasını istemediğim- den, nihayet mukaveleyi feshet- meğe muvafakat ettim.

Onun makinesinde bana aid iki dişli vardı. Bu dişlileri çıkarmak için evvelki gece Hasanla bera- ber fabrikaya gittik. Kapıyı ba- bam açtı. Makine dairesine gir- dik. Biz dişlileri sökmeğe uğraşır- ken, babam kayınpederime haber vermiş. Biraz sonra ikisi beraber geldiler. Hacı Mehmed, dişlileri söküp çıkarmamıza engel oldu ve

Beni Rahatsız Etme Evlad!

Bırak Şurada Biraz Uyuyayım!

Asım isminde altmış beş yaş- larında bir ihtiyar, evvelki gün Beyoğludaki meyha- nelerden birinde kafayı iyice tüt- süledikten sonra, meyhaneden çıkmış, Mevlâneparkına gitmiş ve orada, asfalt yolun üzerinde yatarak, uyuyuyordu. Biraz sonra, yoldan geçen, Merkezefendi karakolu eratından İbrahim, ihtiyarı görünce, yanına yaklaşarak, onu kaldırmak istemiş... Fakat içkinin tesiri ile hâlâ kendine gelemiyen Asım, gözlerini açarak, jandarma- ya:

— Beni rahatsız etme evlad! İ- şine git. Bırak şuracıkta biraz u- yuyayım!... demiş ve tekrar gözle- rini kapamıştır.

İbrahim, bu sarhoş adamı yal- nız başına karakola götürmeye- ceğini anlayınca, ondan ayrılmış, karakola gitmiş ve orada yanına bir arkadaşını da alarak, tekrar ihtiyarın yattığı yere gelmiş ve, ilk arkadaş, Asım karakola gö- türmüşler.

Asım dün Sultanahmed üçüncü sulh cezaada muhakeme olundu. İhtiyar adam mahkemede şun- ları söyledi:

— Ben Arnavudum. Bundan dört beş ay evvel, çalışmak üzere İs- tanbula geldim. Evvelce rakıyı na- diren içirdim. Fakat memleketim işgal edildikten sonra sık sık iç- meğe başladım. Dün de memleke- timden bir mektub aldım. Mek- tubu gönderen dostum, bir felâ- keti haber veriyordu. Buna çok müteessir oldum. Nihayet ak-şam üzeri duyduğum büyük acıyı muvakkat bir zaman için unut- mak maksadile bir meyhaneye git- tim. İçtim, sarhoş oldum. Kendim- den geçtim. Sonra ne yaptığımı hatırlamıyorum.

Hâkim dinlediği şahıdlerin söz- leri ile Asımın sarhoş olduktan sonra, sokak ortasında halkı ra- hatsız edecek şekilde gürültü ya- pmadığına kanaat getirdi ve beraat- ne karar verdi.

bizi fabrikadan koğdu..

Dün sabahleyin bir polis me- muru beni karakola davet etti. Gittim. Kayınpederim Mehmed de orada idi... Mehmed beni gö- rünce, arabaca galiz küfürle hakaret etti. Onun bu sözleri bana do- kubtu. Ben de mukabele ettim. Fakat kayınpederimi «seni öldü- receğim!» diye tehdit etmedim.

Hâkim, bu ölümlü tehdit dava- sını mahkemenin vazifesi hari- cinde görerek, evrakın müddei- mumiliğe iadesine karar verdi.

Seyyar San'at Kursları

İstiyen Köylüye Demircilik ve Marangozluk Öğretilecek

Öğrendiğimize göre memleketi- mizde muhtelif sanayiın sür'atle taammünü arzu eden hükümeti- miz bir yandan yeni san'at mekteb- leri açarken, diğer taraftan da ka- saba ve köylerdeki halkımızın da kolaylıkla san'at öğrenebilmel- erini temin için yeni ve mühim bir karar vermiştir:

Bu karara göre en uzak yerler- deki gençlere ve köylülere san'at göstermek üzere muhtelif «seyyar kurslar» açılacaktır. Evvelâ «de- mircilik» ve «marangozluk» sey- yar kursları faaliyete geçecektir.

Maarif Vekâleti bu husustaki etüdlerini bitirmiştir.

İlk seyyar kursların «demirci- lik» ve «marangozluk» üzerine terbi olunmasından maksad, en uzak yerlerdeki köylülerimizin bile köy yapısında ve âletlerinde ihtiyacı olan materyeli temin et- tikten sonra bunları kendi elile yapması ve ucuza maletmesidir.

Maarif Vekâleti; bu seyyar kurs- lar için kabiliyetli muallimler de almağa başlamıştır.

San'at mekteplerinden «pek iyi» derecede mezun olanlar derhal 60 lira ücretle bu vazifelere ali- nacaklardır.

Yerlimallar Sergisinde Pavyonumuz

İki Temmuzda Galatasaray Lisesinde İnşaata Başlanıyor

11 inci yerli mallar sergisi ha- zırlıkları çok ilerlemiş. Serginin 22 temmuzda açılacağı ilân edil- mişti. Bu tarihe kadar pavyon in- şasının ikmal edilebilmesi için Galatasaray lisesi binasının sergi komitesine erken teslimi icab et- mektedir.

Bu hususta yapılan temaslara müsbet şekilde neticelenmiş ve bina ile bahçenin 2 temmuzda sergi komitesine teslimi hususunda mekteb müdürlüğüle millî sanayi b'rligi arasında bir anlaşmaya varılmıştır.

Bu itibarla 11 inci yerli mallar sergisinde pavyon inşaatına üç temmuzdan itibaren başlanacak- tır. Arada 19 gün gibi uzun bir zaman olduğundan bu sene ser- gideki pavyonların istenildiği şe- kilde inşasına imkân hasıl ola- caktır.

Yerli mallar sergisi dekaratör heyeti pavyon inşaatı sırasında sergide hazır bulunanlar evvelce çizilen plan dahilinde inşaat ya- pılmasına nezaret edecektir. De- karatör heyeti aynı zamanda ten- virat işlerini de sıkı bir kontrol altında bulunduracaktır.

HALK FİLOZOFU

Henüz İhtisas Devrinde Değiliz

Bizim işlerimizin mühim bir kısmı ihtisas devrinde henüz çok uzaktır. Çünkü, a- sırlarca geri kalmışız. Yapacağımız, başaracağımız o kadar çok iş var ki, bunlar için uzun boylu ihtisasa hacet yok... Yani, itiraf edelim ki, birçok davalarımızda, henüz ihtisas devrinde çok uzağız. Bizim devrimiz şimdilik şudur:

Her işimizde fevkalâde samimi hüsnüniyet sahibi; dürüst olmak, makul iş yapmak akhşelimle ha- reket etmek, çok ve devamlı ça- lışmak... Bu suretle elde edeceğimiz tecrübe, bizi iyi neticeye mut- laka götürecektir.

Bence, memleketin, kalbur üstüne gelen münevverleri, bu şart- larla hareket etmek şartile, her sahadaki kalkınma davasını mu- vaffakiyetle başarabilir.

Meselâ İstanbul bir liman iş- letmesi vardır. Vaktile şirket ha- linde idi. Sonra liman işletmesi müdürlüğü oldu, daha sonra De- nizbank oldu. Şimdi tekrar umum müdürlük haline geldi.

Hakikat şudur: Limancılıkla yulardanberi muvaffakiyetsizlik- lere düşüyoruz. Şu İstanbul li- manını bir türlü idare edemiyor- ruz.

Bu işi pek mühim muğlak bir iş zannetmeyin.. Gayet basit. Limana vapurlar geliyor. Bun- lara yer göstereceksiniz, bunların su ve saire gibi ihtiyaçlarını sür'at- le temin edeceksiniz. Gemileri e- ğer memnun ederseniz, çok ge- lecekler, memnûn etmezseniz, İs- tanbul limanı - şimdî olduğu gibi- boş kalacak.

Fakat, bu işleri yapacak idare- ler, geminin suyunu düşünmeden evvel, idarenin küçük mefruatı- nı düşünüyor. Bize, pratik, kendi memleketimizin bünye ve hususi- yetlerine uyan tedbirler lâzım. Kararlarımızı buna göre almah- yız.

Biz, böyle yapmıyoruz. Şartla- rı, vasıfları kat'iyen bize uyum- yan, meselâ, Hamburg limanının işleme tarzını tetkik ediyoruz. O- raya gidiyoruz. Aylarca kaçıyo- ruz. Masraflı işler yapıyoruz.

Henüz akılsızlık halledilecek işlerimiz duruklur, ihtisasa, âdetâ içerliyoruz.

REŞAD FEYZİ

Birimizin Derdi Hepimizin Derdi Bira Pahalıdır

Bir okuyucumuz yazıyor: «Yazın en sıcak günlerindeyiz. İnsanlar canı bazarı şöyle soğuk bir bira içmek istiyor. Fakat in- san biray içerken de vereceği pa- rayı düşünerek, niçin biranın mem- leketimizde bu kadar pahalı ol- duğunu düşünüyor, düşünüyor ve bir türlü akıl erdiremiyor. Arpa mı yok. Bol bol arpa yetiştiren müstahsil bir memlekette. Hublan mı yok? O da mebzul. Fakat bira pahalı! İştiihime göre, Avrupa'da birayı su yerine içen milletler, ar- payı Türkiyeden tedarik ediyor - larmış. Belki bu işte bir ticaret müvazenesi gözetiliyor amma, bir de valandasız»

No. 19

Meredit böyle isimlerinin yal- nız baş harflerini kullanan mu- harrirlerin hüviyetlerini kolayca tayin etmeğe alışmış olmakla be- raber, bu iki G. G. imzası karşı- sında biraz durakladı. Trenden iner inmez ilk işi şahsan tanıdığı Taymis gazetesi müdürünü tele- fonla aramak oldu. Müdür dedi ki:

— Ben gazetede olup bitenlerin hepsini takib edemem. Sonra mu- harrirlerimizin hüviyetleri hak- kında malumat vermek mecburi- yetinde de değiliz. Bunu «esrarı meslekiye» den sayarız. Fakat sizi çok iyi tanıdığım için bu kaideye riayet etmiyerek, bu yazıyı yazan zatın kim olduğunu şimdi size söyleyebilirim. Beni telefonda be- leyleyin.

Müdür, gazete sekreterlerin-

den birini çağırdı. Yazıyı yazanın Gork Gaterkol isminde birisi ol- duğunu öğrendi ve telefonda bek- liyen Meredit'e söyledi.

Şube müdür muavini, bu küçük sırrı öğrendikten sonra, artık hiç birşey düşünmüyordu. Çünkü ka- rarı kocanın ortadan kaybolmaları, köşkün işlerini idareye devam etmesine bir mâni teşkil etmiyor- du. Uzun zamandanberi Centam- nın itimadını kazanmış bir adamdı. Hattâ düğünleri yapıldığı zaman, şahidlik vazifesini de görmüştü.

Gelir muntazamdı. Muharririn son kitabı ekmek kapışılır gibi kapışılıyordu. Sonra muharririn karısı Gras Centam ölen bir teyze- sinin biricik vârisi idi ve bu tey- zeden genç kadına muazzam bir servet kalmıştı..

Ahbabının mutlaka bir gün dö- neceğine kanaati olan Meredit köşkün işlerini muntazaman idare

ÖLÜM ÇENBERİ ZABITA ROMANI

Çeviren: MUAMMER ALATUR

ediyordu. Hattâ Sarı Yanisin de avucuna döseceği günün pek o kadar uzak olmadığını kestiriyor- du.

Londrada kocaman bir konak kiralyan bu Yunanlı hakkında neler, neler işitmemişti. Fakat ne de olsa, bunlar zengin bir adam için daima söylenilegelen dediko- du hududlarını aşmıyordu. Bu ri- vayetlere bakılırsa, Sarı Yanis Arnavutlukta nüfuzlu vaziyeti ile iktifa etmek istemiyormuş. Da- ha yukarılarda gözü varmış. Ba- bası Yunan tebaasından olma- kal

beraber, asil bir Arnavud ailesi- nin ahfadından imiş. Bu aile, kav- gası, gürültüsü eksik olmyan bu memlekette asırlarca hüküm sür- müş.

Sarı Yanisin bütün hırsı, her türlü iktidar salâhiyetlerini eline almış. Hükümünü yürütmek için hiçbir vasıtaya müracaattan geri kalmamış. Şimdi de Avru- pada nüfuzlu bir mevki temin et- mek için avuç avuç para sarfedi- yormuş.

Meredit düşündü:

— Eh, dedi, maksadına varmak

in bu kadar inad ve sebat gös- teren bir adam doğrusu takdir edilir.

Meredit yazıhanesine oturduk- tan sonra, kilidli bir gözü açtı. İ- çinden kırmızı kaplı bir defter çıkardı. Karışık işlerin içinden çıkmağa memur bir polis için bu kırmızı kaplı defter bir nevi «Kur- ankerim» sayılırdı. Bu kitabın hiç durmadan âyetlerini yazan a- dam da Mereditten başka kimse değildi.

Centam meselesini düşündükçe, Sarı Yanisi ve gazetede okuduğu

son kabul resmini bir türlü unu- tamıyordu. Bu ziyafet münasebe- tile söylenecek sözleri not etmek için Mansus bilhassa memur edil- mişti. Bakalım ne haberler gelecekti? Gelen haberler Meredit'e yeni birşeyler öğretmiş olmadı.

Sarı Yanis, maliye ve iktisad â- lemine mensub birçok zevat ile konuşmuş. Bu zevatın iflâs ha- linde iken Sarı Yanis ile konuştuk- tan sonra vaziyetlerini düzeltti - ğini Meredit çok iyi biliyordu. dolayısıyla bu seyahati ihtiyar et- tiğini yazıyorlardı.

Mizacı ve mesleği itibarile her- şeye kolay kolay inanmayan Me- redit gazetelerin bu «esbabı mu- cibe tarzındaki izahını kâfi telâk- ki etmemişti. Tekrar kırmızı def- terini açtı.

Ledi Bartolomefin ismini ara- di ve buldu. Buradaki meşruha- ta göre, bu kadın Kont Balmorley-

in yedinci kızdır, 1874 senesinde doğmuştur. Belinda Meri isminde bir de kızı vardır. Daha bir çok tafsilât...

Meredit bu kırmızı defter sa- yesinde hatıralarını tazelemeğe uğraştı. Acaba Ledi Bartolomefin Londradan uzaklaşmasını icabet- tiren sebepler nelerdir? Halbuki Londranın kibar cemiyeti tam se- zonunu yaşıyordu. Kabul resim- leri, süvariler, çaylar, balolar bir- birini takip ediyordu.

Mansus'u çağırdı:

Mansus Albermarle sokağında bir meyhane olduğunu, çok maruf bir adamın, daha açıcaks Adliye nazırının karısının bu meyhaneye sık sık gelip gittiğini biliyordu. Burada aynı zamanda kumar da oynanıyordu. Adliye nazırının ka- rısının bir gece içinde 6.000 İngi- liz lirası içeriye girdiğini de öğ- renmişti.

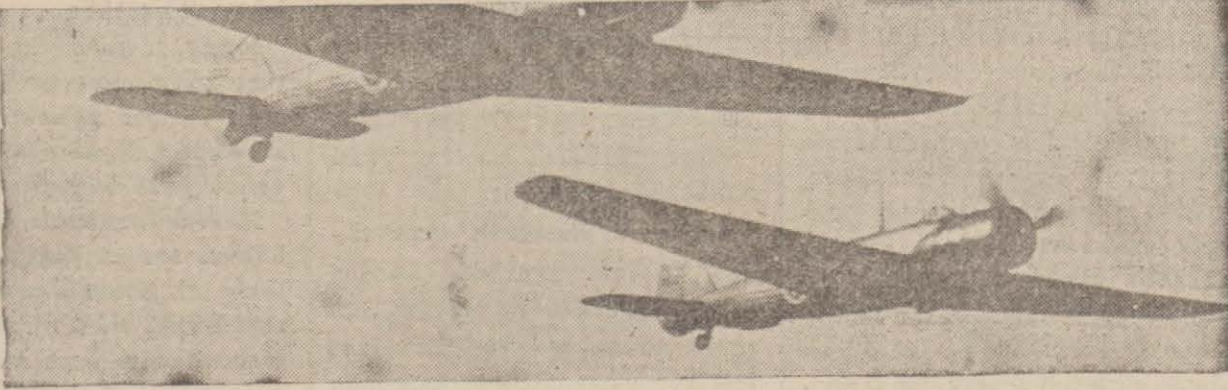
(Devamı var)

Avrupa Sulhunda Lehistan

Hava Kuvvetlerinin Rollerı

Lehistanın Mevcud Tayyare Kuvvetleri Arttırılacak

Bu Hususda Müttefiklerin Yardım Etmesi ve Rus Tayyareciliğinden istifade Edilmesi Mevzuubahistir

Ağır bir bombardıman tayyaresi uçuş halinde

Avrupada bugün yarın bir harp olacak gibi değildir. Fakat her tarafta bir endişe hüküm sürüyor bu malum. İngiliz Başvekilinin dediği gibi: Avrupa'da bugün harp yoktur. Fakat sulh hali de mevcut değildir.

Eğer Almanyanın, İtalyanın Avrupa'da bir emrivaki yapmak isteyecekleri tutar da bir gün harp çıkacak olursa ilk mühim rolü oynamak mevkiinde bulunan Lehistan'dır. Onun için her türlü ihtimalleri gözönüne getirecek Avrupa'nın askeri mütehassısları bugünlerde Lehistanla yeniden çok meşgul olmağa başlamışlardır. Lehistanın hava kuvvetleri mücadelenin ilk sahasında kendini göstermek mecburiyetindedir.

Lehistanın coğrafi vaziyeti itibarile hava kuvvetleri de Almanyanın sanayi merkezlerine hücum etmek zaruretinde bulunuyorlar. Bugünkü Almanyanın asıl harp sanayi merkezleri: Silezyada, Çekoslovakya'da ve Saksda bulunuyor. İşte Lehlerin hava kuvvetleri buralara taarruz ederek bu mühim merkezlerin faaliyetini felce uğratmak mecburiyetindedirler. Baltık denizindeki Alman limanları da Leh tayyareleri tarafından tahdid edilecektir. Almanlar harp olursa kendilerine lazım olan mevaddı iptidaiyenin çoğunu İskandinavya memleketlerinden getirmeyi düşünüyorlar. Leh tayyareleri oradan olan nakliyatı da sekteye uğratmak isteyeceklerdir. Hicla icab ederse Leh tayyareleri üç çeyrek saatte Alman paytahtının üzerine giderek bombalarını yığdırabileceklerdir.

Avrupanın şimalindeki geniş vadilerin üzerinde cereyan edecek hava muharebeleri tabii mánilere tesadüf etmeksizin olacaktır. Halbuki meselâ Voj, jura, Alıp dağları üzerindeki tayyare muharebeleri büsbütün başka ârizalarla karşılaşacaktır. Lehistandan bek-

lenen şey, tayyarelerini göndererek düşmanı kalbinden vurabil-mektir. Yani düşmanın mukavemet 'imkânlarını kırabilmeektir. Coğrafi vaziyet ise buna müsaid görülmektedir. Fakat Lehistanın düşmanı olanlar da bunu düşün-meyecekler değildir. Onlar da Avrupa'nın o sahasında coğrafi vaziyetin verdiği imkânlardan istifadeyi düşüneceklerdir. Onun için düşman tayyareleri de daha evvel hareket ederek Lehistan üzerindeki uçuslarla orasını altüst etmek isteyeceklerdir.

İşte bilhassa geçen senedenberi Avrupanın içine girmiş olduğu karışık vaziyette askerleri, diplomatları düşündüren çetin meselelerden biri de budur. Lehistana büyük ve nazik bir iş düzüyor. Karşı taraf ise daha evvel davranmak istiyerek vakit kazanmak emelin-dedir. Şu halde Avrupalı müte-hassıslar Lehistanın bugün malik olduğu hava kuvvetinin mahiyeti ne olduğunu araştırıyorlar. Üç büyük işe göre hazırlanan Leh tayyareleri keşif, avcılık ve bombardıman olmak üzere üçüde getiriliyorlar. Öyle ki silâhları mütecannis olarak vücude getirilen bu tayyareler sür'at itibarile de pek ileride görülmektedir.

Meselâ saatte azamî 430 kilo-metro gibi bir mesafeyi aşan bombardıman tayyareleri vardır ki bunların taşıdığı bomba yükü 1500 kilodur. Çift motörlü avcı tayyareleri de vardır ki 460 dan 4000 kilometre arasında sür'ate malik bulunuyorlar. Keşif tayyarelerinde de 470 ile 1.100 kilometre arasında sür'at vardır.

Avrupalı mütehassıslara göre Lehistanın hava kuvvetleri hiç ihmal edilecek gibi değildir. Ancak eğer tayyarelerin böyle keyfiyet itibarile olan müsaid vaziyetleri yanında bir de kemmiyet itibarile de halleri iyi olursa, yani sayısı çok bulunursa o zaman Lehistan

kendi faaliyet sahasında mühim bir rol oynayacaktır. Fakat ileride bir harp olursa bilhassa düşünülecek meselelerden biri de Lehistan için bu tayyare adedidir. Sayı itibarile Lehistanın hayli tayyaresi olmak lâzım geliyor. Bunun için yine Avrupalı askeri mütehassısların verdiği malûmat vardır: Geçen 938 senesi başlangıcında Lehistanın birinci derecede harp tayyaresi olarak 800 tayyaresi varmış. Harp olursa Lehistanın görmesi lâzım gelecek işlere nisbetle bu sekiz yüz rakamı pek küçük kalyordu. Lehistanın vesaiti vardır.

Sanayi ileridedir. Tesisatı yerindedir. Onun için tayyarelerin miktarı geçen senedenberi daha arttırılmış, çok çalışarak yüksek bir sayıya çıkılmak için uğraşmaktan geri kalmamıştır. Galicya'da Lehlerin mühim bir sanayi merkezi vücude getirilmiştir. Bunların hepsi iyidir. Ancak Galicya'daki merkez şu son bir seneden beri orta Avrupa'da olan değişiklikler neticesinde yeni Alman hududuna o kadar yakın bulunuyor ki buranın her türlü taarruzdan korunabilmesi azim bir meseledir.

Diğer taraftan Lehistan iptidai maddeler itibarile de iyi bir halde-dir: Fabrikalarında işliyecek mevaddı iptidaiyesi vardır. Kömür, demir gibi. Ancak vaziyetin böyle müsaid bulunmasına rağmen Lehistan daha çalışarak eksikliklerini tamamlamak mecburiyetindedir. İhtisas sahibi işçi azdır. Para cihetinden de sıkıntısı vardır. Onun içindir: Avrupalılara göre Lehistan yalnız başına bu eksiklerini tamamlamak için çok zaman geçirmeğe mecburdur. Halbuki çok beklemeye de zaman müsaid görünmüyor. O halde haricdeki müttefiklerin yardımı mevzu bahis olmaktadır. Lehistan için yardım nereden gelecek? Avrupa (Devamı 7 inci sayfa)

Meraklı Şeyler

BÜYÜK KULE BARAJI

Bu büyük baraj Vaşington'dadır. Burada saklanan sularla 480.000 hektarlık bir arazide bulunan 30.000 çiftliğin tarlaları sulanır.

GOLDER GATE KÖPRÜSÜ

Dünyanın en büyük asma köprüsüdür. San Fransiskodadır. Uzunluğu 1.380 metredir.

DÜNYANIN EN KUVVETLİ LOKOMOTİFİ

Bu da Amerikada yapılmıştır. Boyu 27 metredir. Ağırlığı da 241 tondur. Sür'atı saatte 200 kilometredir.

SEFİRLER LOKANTASI

Parise gidenlerden çoğu, Şanzelize'deki «Sefirler lokantası» nı pekâlâ bilirler. Bu lokantanın bulunduğu yerde eskiden iki büyük konak vardı. Sefirler burada ikamet ederlerdi. 1775 de Şanzelize caddesi şimdiki gibi değişti. Pis, tozlu bir sokaktı. Geceleri geç vakit geçmek te tehlikeli idi. Hırsızların taarruzuna uğramak, soyulmak ihtimali vardı. «Teceddü» devrinde bellediye bu konakları yıktırdı. Cadeyi tanzim etti. Ve halkın serin bir yerde yemek yemesi, içmesi için bu lokantayı yaptırdı.

KAN ALDIRMAK

Eddadımız kan aldırmaktan hoşlanırlardı. Ufak bir rahatsızlık hissedince hemen «chacarat» olurlardı.

Diş çeken berberler olduğu gibi hacamat yapılanlar da vardı. Kadın hamamlarında Arab kadınlar bulunurdu. Son zamanlarda bu âdet terkedildi. «Hacamat»çı berberler, bacılar da kalmadı. Çok da iyi oldu. Çünkü bunların kullandıkları pis «chacamat» aletleri birçok hastalıkların sırcasına sebep oluyordu.

PANAMA KANALINI

KİM KEŞFETTİ?

Panama kanalının kâşifi, meşhur İspanyol denizcilerinden Balboadır. 1413 de, birkaç arkadaş ile büyük bir seyahate çıkmıştı. Atlas denizinden Bahrimuhitükebre geçerken Panama berzahını keşfetti. Bilâhare saray entrikalarına kurban gitti. İdam olundu.

UZUN BİR NUTUK

Uzun nutuk söylemek rekoru İngiliz parlamentosu arasında bir İngilizdedir. Söylediği nutuk resmi gazete-yre basıldığı zaman 175 sütun tutmuştur.

MADAGASKAR ADASI

Hiç denizinde, Zengibarın karşı tarafındadır. Ahalisinin çoğu Malezidir. Fransanın en zengin müstemlekelerinden biri olan Madagaskarın 3 milyon 800 bin nüfusu vardır. Merkezi Tananarının nüfusu 125.000 dir. Bu kocaman adada bir şehir yoktur.

Doktorun Öğütleri:

Ağıza Dikkat Etmeli

Sihhati muhafaza için ağıza çok dikkat etmek lazımdır. Günde, en azı iki defa, bilhassa akşamları dişleri fırçalayarak yıkamalıdır. Arasında Bi-karbonat dö sütle banyo yapılmalıdır.

Ağız kokusu en çok çürük dişlerden, burun ve mide rahatsızlıklarından ileri gelir.

İlkevel sebebini anlamalı. Sonra tedavisine bakmalı. Bu da, mütehassıs bir doktora mü-racaatla olur.

(Devamı 7 inci sayfa)

HİKÂYE

Bir Genç Kızın Romanı

Benim hayatım baştan başa bir romandır. Size bu romanın birkaç sahifesini okuyacağım:

Ben, öksüz büyümüş bir kıyım. Anamı, babamı küçükken bir kazada kaybetmişim. Galiba bir gimendifer müsademesi olmuş. Ben ölmemişim. Bugün kırk üç yaşındayım.

Bir amcam varmış, komşular dan duydum.. Vaktile Amerikaya gitmiş.. Orada çok zengin olmuş. Ben, çok az okuyabildim. Bir çiçekçi dükkânında çalışıyordum. Komşularımızdan biri, günün birinde bana:

«Yavrum, dedi, Amerikada istihbarat büroları vardır. Amcamın adını herkes bilir. Oraya gideceğini ve aile adını değiştirmeden ya. Hele bir mektup yaz.. A-ra. Belki izini bulursun! Umarım ki, o adamın sana faydası dokunur.»

Bu tavsiyeyi yabana atmadım. Derhal Newyorka «İstihbarat bürosu» na bir mektup yazarak Jack Neilson) adlı bir adamın adresini bulmalarını ve bana ilk vasıta ile bildirmelerini istedim.

Aradan tamam kırk beş gün geçti.

Her gün gözlerim yolda, amcamdan hayırlı bir haber bekliyorum. O güne kadar onun da yaşıyıp yaşamadığını bilmiyordum. Zayıf bir ihtimal ile müsbet bir cevap geleceğini umuyordum.

Azmış bir gün sonra, bir sabah «Nevyork İstihbarat şirketi» müdürlüğünden şöyle bir mektup aldım:

«Mister Jeak Neilson'u bulduk. Yaptığımız taharriyat ücreti olarak şirketimize yirmi dolar borcunuz vardır. Bu parayı ödediğiniz takdirde, amcamızın adresini derhal size bildireceğiz.»

Mektubu alınca sevincimden çıldıracaktım. Demek ki, amcam yaşıyordu. Hemen gündeliğimden bin müşkülâtla arttırabildiğim yirmi doları Newyorka gönderdim ve istihbarat şirketinden şu malûmatı da istedim:

«Borcumu gönderiyorum. Amcamın malı ve içtimai vaziyetini de mahrem olarak tahkik edip bana bildirmenizi rica ederim. Bunun ücretini dahi hemen göndermeğe hazırım.»

Üç ay sonra «Nevyork İstihbarat şirketi» müdürlüğünden şu cevabı aldım.

«Amcamız, Newyorkun hatırı sayılır zenginlerindendir. Şehir ci-varında müteşsem bir sayfiyesi, otomobilleri, usakları ve büyük bir serveti vardır. Bu tahkikatı yapmak için müessesemiz yüz dolar sarfetmiştir. Borcunuzu he-

Çeviren: İskender F. SERTELLİ

men göndermenizi rica ederiz.»

Bu cevap beni günlerce sersemleştirmiş, âdeta akli muvazenemi bozmuştu. Bir kaç gün sonra kendime geldiğim zaman, bittabi ilk yaptığım iş amcama güzel bir mektup yazmak oldu.

Komşularım bana amcamın çok mutaassıb ve ağır başlı bir adam olduğunu söylemişlerdi. Kendisine yazdığım mektupta:

«Annem ve babam öldükten sonra, namus ve şereflerine güveni- lir rahibeler elinde büyüdüm, am-cacığım! Eğer tensip ederseniz, yanınıza geleyim. Oraya gelmemi arzu etmezseniz, bana Londrada bir istikbal temin edeceğinizi umu-yor ve sabırsızlıkla cevabınızı bekliyorum.»

Demıştim.

Komşularım bana:

«Milyonlara kavuşacaksınız ya-kında!»

Diyorlardı.

Ben hâlâ çiçekçi dükkânında tezgâhtarlık yapıyor ve bir evin tavan arasında yatıyordum.

Bu işkenceli ve mahrumiyetler içinde geçen hayattan o kadar usanmış, o derece yılmıştım ki..

Amerikadan cevap alamıyordum.

Üst üste birkaç mektup daha yazdım. Hiç birine cevap gelmiyordu. Merakımdan çıldırıyordum.

«Amcam bir milyoner olsun da, Londrada tek başına ve sefalet içinde biricik yegenine neden yardım etmesin.. Bu olur mu hiç?!»

Diyor ve ağlıyordum.

«Nevyork İstihbarat şirketi» nin son masraf pusulasını da ödiye-

mediğim için, oradan da yeni malûmat istiyemiyordum.

Bir akşam «Şifeld» kıllsesi b rahibesinden şöyle bir mektup aldım:

(Devamı 7 inci sayfa)

RADYO

Ankara Radyosu

BUGÜN

19 Program.
19,05 Müzik (Bir uvertür - Pl).
19,15 Türk müziği (Fasıl heyeti).
20 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri.
20,15 Konuşma (Doktorun saati).
20,30 Türk müziği (Kadın küme ses ve saz heyeti).
1- Hicazkâr pesrevi.
2- Sadullah ağa - Hicazkâr şarkı - Hıramet gülşene.
3- Hicazkâr şarkı - Mani halimi takrire.
4- Şevki Bey - Hicazkâr Gönüllü müdâcar eden bu hale
5- Keman taksimi.
6- Rahmi Bey - Hisar şarkı - neveivansın.
7- Hisar puselik şarkı - Küçük su-da gördüm seni.
8- Lâfif ağa - Hicazkâr şarkı - Gön-lüllü bir tıfıl dılbaz.
9- Hicazkâr saz semaisi.
21,10 Millî musikilere dair ictmel konuşma - Romen musikisi: Halil Bedi.
21,25 Neşeli plâklar - R.
21,30 Müzik (Opera ariyaları - Pl).
22 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necib Aşkın).
23,20 Müzik (Cazband - Pl).
23,55 - 24 Yarımkı program.

YARIN
12,30 Program.
12,35 Türk müziği.
1- Muhayyer pesrevi.
2- Arif Bey - Muhayyer şarkı - İhtilâs etmeğe yare varınız.
3- Refik Fersan - Muhayyer şarkı - Her güzel bağından.
4- Keman taksimi.
5- Muhayyer türkü - Ay doğdu batmadı mı.
6- Hüseyini türkü - Ayrılık yıl dönümü.
7- Hüseyini saz semaisi.
13 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri.
13,15 - 14 Müzik (Karışık program - Pl).

1357 Hicri
Cemaziyelevvel
8

1355 Rumi
Haziran
13

1939, Ay 6, Gün 177, Hızır 52
26 Haziran PAZARTESİ

Vakitler	Vasati sa. da.	Ezani sa. da.
Güneş	4 30	8 45
Öğle	12 16	4 32
İkinci	16 17	8 32
Akşam	19 45	12 00
Yatsı	21 48	2 03
İmsak	2 09	6 24

BEŞ HASTA VAR

No: 11

Yazarın: Etem LZZET BENİCİ

Anlaşıyor ki, bir evlâtlık göze batmıyabilir, bir büyüme çok görülmeyebilir, fakat, bir övey çocuk. Daima gözün çöpdür. Annem de şimdi bütün bu çilenin ızdırabını çekiyor. Ben de beraber.. Kurtuluş bir tek ümede bağlıdır:

— Benim evlenmem.
Ben, evlendim gün belki, o da ferah çıkacak, belki biraz gülecek, belki biraz: Oooh..

Diyip, geniş bir nefes alabilecek. O zaman Rüştü Efendi'nin sesi kesilebilir, o zaman,
— Paralarım.

Diyecek. O zaman bir lokmasını kıskanmaz. O zaman
— Kalk git kari..

Demekten korkar. Ve.. Kendi yalnızlığından ürker. Çünkü, ben olacağım, bana gelebilecek! Şimdi biliyor ki gideceğimiz yer, dayanacağımız bir kapı yok! Zaten, bütün hayat ve onun bütün istihzaları, istihzaları da bu nokta üzerinde toplanıyor mu?? Kimin gücü, kime yeterse kuvveti olan o, gülen o. Elbet bu gülmek sırası bir gün bize de gelecek. Ah şu Cahit bir defa mektebini bitirebilseydi. İşte o zaman bizim sıramız da başlayacak, biz de sıraya geçebileceğiz. Fakat ne yapayım ki daha iki senecik var. İki sene bu mihneti çekeceğiz, bu ağız kokusuna dayanacağız, bu horlanmaya katlanacağız.

Oooh. Cahitciğim. Onu öyle seviyorum ki.. Hayatımın bütün zehirini alan o. Başımda yanan bu cehennem bütün zulmünü giden o. Eğer o olmasaydı, onun aşkı olmasaydı, hiç şüphe yok ki ben de: — Sürünmek yaşamaya değmez!..

Diyebilirdim. Fakat, o.. Var! Onun oluşu bütün bir hayat, bütün bir dünya!

Bilmem, anneme de daha hiç ondan bahsetmedim, sırası var. Amma, değil mi? Hele biraz geçsin. Elbet, günü gelince kendisine söyleyeceğim,
— Anne, Cahitle evleniyorum.

Diyeceğim. Yeter ki yaşasın ve... Görsün: Ne kadar mes'ud olacağız?.. Biz onunla ideal karı koca olacağız. Ve.. Bu şartlar bizde var! Hoş bugün, bir aralık anneme söyleyecek oldum da değil. Fakat, sonra:

— Hele biraz daha..

Dedim. Söylemekte bir şey yok:

— Anne, ben Cahidi seviyorum, onunla evleneceğim.

Demek kolay. Yalnız, dile düşmekten korkuyorum. kulaktan kulağa girer ve herkes bir şey söylemeye başlar:

— İki sene daha bekleyecekler mi?..

— Hiç öğlen onu alır mı?..

— İki sene daha geçecek, yürüyecek. keyfedecek, sonra da bırakıp gidecek.

Kim bilir daha bunlara oenzer ne münasebet-siz şeyler söylerler. İyisi mi içimde kalsın. Fakat, yine Cahitle beraber olduğumu anneme söyledim. Amma. Cahidin bana öğrettiği gibi. Belki onu da söylemezdim sordu:

— Gece neredeydin?..

Ben de:

— Şadan ve Cahitle beraber sandaldaydık.

Dedim. Sonra, herşeyi anlattım. Yarıya kalktığı-

mızı, Mısırlı Paşanın motörüne çarpıp denize döküldüğümüzü, yahya götüldüğümüzü hepsini. Hepsini söyledim.

Annem bunları hayretle dinledi.

— Üzüldüğüm kadar varmış

Dedi ve.. Bir «hissi - kablelvuku» unu anlattı: Akşam mutfakta kabak kızartıyormuş birdenbire tava elinden kaymış, yağ ateşe dökülüp parlamış. Ve kalbine ok gibi dehşetli bir ağrı girmiş, gözlerinin önünden o anda benim hüznümlü bir hayatım geçmiş.

Bu hadiseden çok sıkılmış, korkmuş, mâna da vermemiş, hayıra yormuş.

— Demek ki, o sıralarda sen denize düşmüşsün. Dedi. Sonra, oturdu.

— Ya ölseydin. Ben ne olurdum?.. Hiç beni düşünmedin mi?..

Diyerek, bir ağlama da bunun için tutturdu.

— Aman anne ölmeden de, ya ölseydin?.. Diye ağlanırmı?..

Deyip onun susturmak için de epey üzüldüm değil. Kadıncağız ne yapmış?.. BiBr tek kıızı var. Bunun için çekiyor, onun için kaba söze katlanıyor. Onun için yaşıyor..

Daha sonra, bana uzun uzun nasihatler verdi:

(Devamı var)

Bir Doktorun Fikirleri

Yeni Bir içki An'anesi Kurmalı

Yalnız içki Satan Meyhaneleri Kaldırmak Lâzımdır, Diyorlar

Yazan: REŞAD FEYZİ

Evvelden devlet hizmetinde bulunmuş, şimdi, tıbbi müstahzarat işleriyle uğraşan dostum kıymetli doktora, geçen akşam vapurda rastladım. Akşam geç vakit evlerimize dönüyorduk. Mevzu döne dolaşa, içkiye intikal etti. İnhisarlar idaresinin, bir aya kadar 40 dereceli hafif rakılar çıkaracağını mevzuu bahsetti. Doktor içki an'anesi hakkında, yeni, bazı sayıları dikkat fikirler tavsiye ediyor. Enteresan bulduğum için buraya yazıyorum.

Doktor diyor ki:

İçkinin zararlı bir madde olduğu muhakkaktır. Fakat, dün yada yediğimiz hangi şeyin zararlı yoktur. Her şeyin fazlası siyhate, vücuda zarar verir. Çok su, çok yemek de zararlıdır. İçki de böyledir. Az miktarda alınan içkinin zarar vermiyeceğini, hattâ faydeli olabileceğine kaniim. Yalnız, bizde içkinin an'anesi fenadır. Bizde içki, içki olarak, sarhoş olmak için içilir. İçki sofrası ayrı, yemek sofrası ayırdır.

Yapılacak iş, bu iki sofrayı birleştirmektir. Meselâ, akşamları yemek arasında bir kadeh, iki kadeh rakı içmek fena bir şeydir, denemez. Bilâkis, dimağı cilâlanırdır. Yorgunlukları giderir. Bugünkü insanlar çok çalışıyorlar, çok yoruluyorlar. İçki, hattâ, bugünün insanlarına lâzımdır. İlk yapılacak şey, bence, meyhane denen müesseseleri kaldırmaktır. Meyhane, bizde yalnız içki satılan yerlerdir. Avrupada bu tarzda müesseseler yoktur. İçkiyi lokantaya sokmalıyız. Kahvehane, gazi-no, lokanta, içki yeri Avrupada aynı müessesedir. Biz de, böyle yapmalıyız. Meyhaneyi kaldırırsak, yalnız rakı içmek gayesi de ortadan kalkmış olur. Rakının derecesinin 40 olması da güzel şey. Hattâ, 40 dereceden daha üstün rakı hiç yapmamalıdır. Biz, içki an'anesini değiştirmeliyiz. Bence, Yeşilay cemiyetinin faaliyeti, bir fanteziden daha ileri geçemez. Yeni nesillere makul şey propaganda etmeliyiz. İçki içme, dediğimiz zaman, gülünç olmuyor mu yız? Çünkü, çocuk, içkinin bütün milletlerin hayatına, cemiyetine girmiş olduğunu görüyor. İçkisiz resmi ziyafet, içkisiz merasim var mıdır? Çocuğa:

— İçki serseri yapar, diyoruz. Aynı dakikada, gazetede, Avrupalı diplomatların şampanya kadehlerini dokuşturduğunu gö-

cuk veya genç gözlerle görüyor.

Bugün, Avrupada, bir lokantaya yemek yemeğe gitseniz ve içki almayıcağınızı söyleseniz, garson yüzünüze garib garib bakar. Size derhal, iptidai, görgüsüz insan damgasını vurur.

Demek ki, propaganda edeceğimiz fikir, içkinin medenî şekilde içilme tarzıdır. İçki bir gaye değil, bir vasita olmalı, sofralarımızın süsü yerine geçmelidir. Yeni içki an'anesini kurduğumuz zaman, zamanla, bu hal, memleket-te teessüs edecektir.

Sonra, İnhisarlar idaresi içki imalini daha iyi bir şekilde yaptırmalıdır. Biz hariç bütün içkiler, ne kadar çok dinlendirilmiş olursa o kadar iyidir. Mesels, bakkaldan aldığınız rakı şişesinin üzerindeki tarihe bakınız: en eski, bir haftalıktır.

İçkiyi yapıp aylarca, senelerce bekletmiyoruz. En az bir sene beklemesi lâzımdır. Bu da, müte-davil sermaye meselesidir. Bu işe, daha çok sermaye konursa, yapılan içkilerin derhal piyasaya çıkarılmasına lüzum kalmaz. Bekler, dinlenir. Binaenaleyh içki fabrikalarının teşkilâtını, tesisatını ve sermayesini arttırmak lâzımdır.

Söylediğim şartlarla, memleket-te bir içki an'anesi kurulursa emin olun ki, çok iyi netice alınır. Hiç içmiyenler yine içmezler. İyi yetiştirilmiş, münevver, makul bir

gençlik, fazla içkinin zehir olduğunu, kendisini ölüme yaklaştıracığını takdir eder. Fakat, içki aynı zamanda bir keyif, bir zevktir. Az miktarda alınan, hattâ sıhhiyedir. Bu zevkten mahrum ol, demek, mantıksız bir propaganda olur. Hayatla, yapılan telkinler arasında mutabakat bulunmalıdır. Halbuki, makul içki tarzı bütün dünyada, Yeşilaycılardan daha kuvvetle propaganda ediliyor. İçtimai hayatımız değişmiştir.

Tabiat kanunları en kuvvetli kanunlardır. Bunların aksine hareket imkânsızdır. Meselâ, sinema büyük rol oynuyor. Gençler, lüks salonlarda içkiyi sinemada görüyorlar. Eğlence, istirahat, zevk sahnelerinde mutlaka içki vardır. Tabii kanunlar, insanları zevke, eğlenceye cebzedir. Bunun aksi istikamette nasıl yürümeğe çalışsınız?

Biz, kendisini bilir, idrakli, makul bir gençlik yetiştirmeliyiz. Bu tarzda yeten, hayatın icaplarını aklı selimlerle yapacaklardır.

Doktorun fikirleri burada bitiyor. Bu satırlar tamamen kendisine aittir. Bunları nakledişime bakarak, beni koyu bir aşkancı zan etmeyin evvelce, biraz içki alırken, şimdi onu da, rahatsızlığım dolayısıyla alamıyorum. Fakat, şayanı dikkat bulduğum bu fikirleri, makul görüyorum. Yeşilaycılar nederler, bilmem..

ŞAKA

BU NE GAYRET!

İstibdat devrinden Ziptiye Nazırı, hareketleri şüpheli görünen bir gencin tevkifi hakkında bütün merkezlere emir verir. Suçlunun kolayca teşhis edilebilmesi için her merkeze muhtelif vaziyetlerde çekilmiş altışar adet resmini gönderir. İki gün sonra gayretkeş bir memurdan şu telgraf gelir:

(İrsal buyurulan altı kıt'a fotoğrafin sahiblerinden beş itev-kif ve hapsedilmiştir. Takib olunan diğerinin de derdesti tevkif bulunduğu tebşir olunur.)

HESABINI BİLEN ADAM

Gardiyan — (Müddetini bitiren mahkûma) oğlum tahliye ediliyorsun. Fakat maatteessüf bir yanlışlık yüzünden seni on gün fazla beklettik.

— Ne zararı var efendim. İleride mahsunu yaparsınız, olur biter.

KADIN VE PARA

Bir gün zengin bir kadınla konuşan biri:

— Ben her istediğim kadınla muvaffak olmanın yolunu bilirim der.

Zengin kadın omuzlarını silke-rek sorar:

— Kabil mi? Meselâ beni nasıl kandırırsınız?

— Gayet kolay... Size on bin lira teklif ederim

— Kabul etmem.

— Yüz bin lira teklif ederim.

— Yine kabul etmem.

— Bir milyon liraya diyeceğiniz var mı?

Zengin kadın biraz düşündükten sonra sorar:

— Bu kadar parayı nereden bulacaksınız?

Muhatabı gülerek cevap verdi:

— Gördünüz mü? muvafakatiniz için iş parayı tedarike kaldı.

KIBAR MİSAFİR

Ziyafetten sonra fısafirler, gül-müşler, eğlenmişler, dağılmışlardı. Hizmetçi sabahleyin ortalığı toplarken, sokak kapısının önünde üstü altın markalı bir gümüş çatal buldu ve kendi kendine söylendi:

— Galiba misafirlerden birinin cebi delikmiş.

İYİ HEKİM

Salamonun gözleri ihtiyarlık-tan görmez olmuştu. Hekme gidip muayene oldu. Hekim iyice baktı ve başını sallıyarak:

— Birşey görmüyorum, dedi.

Salamon gülümsüyerek:

— Oyleysan, dedi, iyi bir hekim bulelimde, ekimizi de tedavi etsin.

Evet! Hayır! Belki!... AŞK, AŞK, AŞK!

Marlen Ditrhi iyi bir aktristtir, kızını bir ana çok sever. Fakat ilk beri çevirdiği film erkeklerle iyi bir d verdi

2400 sene evvel Menad adlı bir Yunan şairi: «Aşk, aşk, demişti. Ne sahir şeysin sen ...»

Bu şairin, aynı zamanda kâhin olduğunu da kabul etme klâzım... Çünkü, aradan bu kadar yıllar geçtiği, medeniyet ilerlediği halde aşk şirini kaybetmedi ve etmiyecek...

EN GÜZEL AŞK MEKTUPLARI

Sen Bovun, Matmazel Larive yazdığı şu mektub cidden güzeldir:

«Serbest bulunduğunuz ve dışarı çıktığınız bir gün için randevu vermenizi rica etmiştim. Niçin bu saadeti benden esirgiorusu-

nuz?. Evinizde sizinle yalnız, baş-başa görüşmek imkânını bulamıyorum. Size karşı kalbimde pek

derin bir samimiyet, bir muhabbet var. Hayat pek kısa, (Devamı 6 ıncı sah)

Eski Nişanlıları Unutmak Zor Şey

Bir Defa Gönül kaptıran Gençler kendilerini Geri Alamıyorlar

Tuhaf Sualler

1. — Ferdi; üç karılı bir adamın kızile evlendirilmek istenildiğini anlayanca İstanbuldan kaçıyor. Niçin?..
2. — Hayvanlar niçin nallanır-lar?..
3. — Bayan Şevkiye geveze, boş-boğaz bir kadın. Doktora gidiyor. Doktor muayeneden sonra dilini çekiyor. Bayan soruyor: «Niçin dilimi çekiyorsunuz?...» Doktorun cevabı ne?..
4. — Ferdi, sevdiği kızla artık nişanlı değildir. Fakat nişan yüzükleri hâlâ parmaklarında duruyor. Olur mu bu?..
5. — Bay Şevki, karısı şarkı söylemeye başlayınca balkona, taraya çıkıyor sebep?..
6. — Güzidenin, pek o kadar hoşlanmadığı Nermine terzisinin adresini vermesine sebep ne?..
7. — Ateş bulunmadığı vakit nasıl ısınmalı?
8. — Bay Nuri, otobüse biniyor. Oturacak yer yok. Yolculardan birisi: «Nasıl, diyor oturacak şeyiniz yok mu?..» Bay Nuri ne cevap verir?

Bu suallerin cevaplarını siz de pekâlâ verebilirsiniz. Eğer te-reddüde düşüyorsanız altıncı sahifeye bakınız.

İngiliz gazetelerinde okundu-ğuna göre Londra cinayet mahkemesi yirmi iki yaşlarında bir askeri muhakeme etmektedir. Edvard Vidler ismindeki bu genç bir zamandanberi bir kıızı sevi-

yormuş. On sekiz yaşlı Margarit Povel isminde dir. Bu kıızı öldürmeğe etmiş diye aynı suretle me edilmektedir. Kız m (Devamı 7 inci sa)

Çehrenin İstirahati Lâzım!

Hafta Tatilinde Hiç Olmazsa Bir Gün, Yüzü Boyamamak Lâzım..

Hafta tatili gelince bir buçuk günlük bir istirahat var. Holivudun güzel artistleri bu istirahat zamanını tam manasile dinlenmek üzere geçirmek için bir çare daha bulmuşlardır. İngiliz gazetelerinin yazdığına göre artist Betti Smit Holivuddan

giltrede yaymıştır. İstirahat çehrenin, o türlü türlü !ellere giren türlü renklerle boyanan, şekilden şekile geçen çehrenin dinlenmesi için yalnız zihnin dinlenmesi, vücudun dinlenmesi kâfi değil. Çehre de dinlenmeli diyor-

Bu da şöyle oluyor: Artık yüz boyanmıyor, dudaklara alık sürül-müyor. Ne pudra, ne krem, ne kırmızı. Kaşlar ise hiç alınmıyor. Cumartesi ve pazar günü kaşlar uzıyabildikleri kadar uzıyacaklar. Gözler de istirahattedir. Onlar da kapalı tutuluyor.

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Bir Dakika

Diyip Geçmeyiniz

★ Birleşik Amerikada dakikada 76,000 franklık bütün istihsal eder.

★ Kanada ile Almanya arasında dakikada 1,900 franklık mal mübadele edilir.

★ Japonya dakikada 650 ölçek pirinç istihsal eder.

★ Amerikalılar dakikada 180,000 fincan çay ve kahve içerler.

★ İngilterede 75,000 franklık elbise imal olunur.

★ Rusyada ilk ve orta mekteplere dakikada beş talebe kaydolunur.

★ Şili de dakikada 2 ton nitrat dö sud istihsal olunur. ŞU SATIRLARI OKURKEN

No. 24

Yazan: M. SAMİ KARAYEL

Halil Paşa Elaltından Yeniçerileri Körüklemeye Başladı

Bir Akşam Edirne'de Büyük Bir Yangın Olmuştu Yeniçeriler Çapulculuğa Başlamışlardı

Veziir azam; ortada üstüne alınacak hiç bir şey yok imiş gibi çocuk padişaha mutaazzimane şu cevabı verdi:

— Padişahım; iradeleriniz birer hakikattir. Fakat; Bizans surlarını aşmak için çalışanlar daima izmihlale uğramışlardır. Mütemadî surette hattâ, bir defasında tam yedi sene İstanbul muhasara eden İslâm orduları bile ters yüz edip dağılmışlardır. Cennetme-kân dedenize Timurlengî yürüten Bizans hainleridir. Onlar başlarına gelecek her taarruza karşı bir çare bulurlar... Binaenaleyh; onların üzerine gitmek tehlikelidir.

Deyince: Sultan Mehmed, Veziri azam hakkında tam manasile bir fikir sahibi olmuştu. Demek bu adam babası Muradı da busuretle kandırılmış bulunuyordu. Vakti mevrubunu gelmedikçe bu adama bir şey yapılamazdı. Çünkü, bütün kuvvet ve kudret elinde idi. Üste de babasının en yakın ve fazlaca itimadını kazanmış bir vezir idi.

Fakat; Sultan Mehmed ikide bir Veziri azamı çağırıp Bizans üzerinde konuşuyordu. Akli fikri Kostantiniyede idi.

Hattâ, bir gün Halil Paşaya şu iradele bulundu:

— Lala; Bizans üzerine tedarrüklü olalım..

Padişahın bu fikirleri Halil Paşaya fena tesir yapmıştı. Belki bir gün bu çocuk Padişahı delice İstanbul üzerine yürüdü.

Veziri azam yine fırıldaklarına bağladı. Ne yapıp yapıp Sultan Muradı tekrar saltanat mevkiine getirmeli idi. Yoksa bu çocuk başına bir felâket getirecekti.

Halil Paşa el altından Yeniçerileri eekisi gibi adamları vasıtasile körüklemeye başladı. Bir gece Edirne'de büyük bir yangın oldu. Yangın epeyce büyüdü. Etrafı ateş sardı. Birçok evler, hanlar yanmaya başladı.

Sultan Mehmed yangınla alakadar oluyordu. Fakat yangını söndürmeğe memur Yeniçeriler çapulculuk yapmağa koyulmuşlardı. Milletin malı ve mülkü yanarken bahada ağır olanları ceblerine dolduruyorlardı. Ahali den bir çökleri Yeniçerilerin bu hallerini önlemek için Veziri azama şikâyetle bulundular.

Halil Paşa; Yeniçeri kullarını kırmamak, gönüllerini hoş tutmak için halkın şikâyetlerini yerine getirmede.

Nihayet; halk Saruca Paşaya müracaat ettiler. Saruca Paşa Veziri azamın ne ayarda bir adam olduğunu bildiği için halkın şikâyetlerini lisanı münasiple anlattı.

Ahali gasbolan mallarının iadesi üzerinde ısrar ediyorlardı. Şikâyetçiler bir iki değil, bir çoktu.

Sultan Mehmed, maiyetinde bulunan adamlarla yangın yerinde dolaşıyordu. Şikâyetçiler Padişahı önlediler ve.. Veziri azama olan şikâyetlerini tazelediler.

Sultan Mehmed, Veziri azamı çağırdı. Şu emri verdi:

— İbadullahın gasbolan mallarını iade ettir!

Halil Paşa Padişahın bu iradesine karşı şu yolda mukabelede bulundu.

— Devletiüm. Olan olmuştur...

Yeniçeri kullarınız üzerine bu derece basit bir iş için yürümek mümkün olmasa gerek...

feveran etti. Ve hiddetle şu iradede bulundu:

— Lala, riâya ve berâyanın mahi mülkü emanetullahdır. Bunlar bize veditullahtır. Hristiyan olsun müslüman olsun malları derhal tazmin ve iade edilmelidir. Evveleminde itaat gerektir. Her kim yedinde mal var ise derhal alıp sahibine iade ediniz... Malı mağsubu ketmedenleri hemen idma ediniz... Bir dahi bu yolda şikâyetlere meydan vermeyiniz.

Yangından gasbolan eşya hristiyan malı idi. Şikâyeti yapanlar da hristiyanlardı. Halil Paşa, Padişahın bu iradesini infaz etmek mecburiyetinde idi. Çünkü: Padişah fermanı idi. Ufak bir tereddüt ve ademî itaat kendi katli ile neticelenebilirdi. Zaten, Sultan Mehmed'in bu iradesi kat'i idi.

Hattâ, Padişah iradesini verdiği zaman Kazasker Molla Hüseyin de yanında bulunuyordu. Fetva sahibî olan bu zata da dönerek sormuştu:

— Hocam; veditullah olan riâya malını gasb edenlerin katli caiz gelmez mi?..

Evet! Hayır! Belki!..

(5 inci sayfadaki devam)

12 inci yüz yıl İran şairlerinin ren ömrün zevklerinden bir an evvel ve mümkün olduğu kadar çok istifade etmeli değil miyiz?..

AŞIKLARA ÖĞÜTLER:

12 inc yüz yıl İran şairlerinin en büyüğü ve en marufu şüpheşiz «Gülüstan» sahibî Sadidîr. Kısa cümlelerle aşktan ne güzel bahsediyor:

Bugün bir kadın sana: «Hayır!..» dedi mi, yarın mutlak: «Evet!..» diyecektir. Bu iki kelime arasında; «Belki!..» vardır. Aşkın en iyisi de budur.

Eğer sevgilinin yanından öperken gözlerini kaparsa ihtiyatlı davran...

Aşk bir yangındır. Bir nehrin suyu ile söndürülemez. Aşıklara verilecek öğütler beyhudedir.

MONTESKİYO, AŞK VE KADINLAR

Aşk verdiği kadar da almak ister.

Eski kadınlar güzeldi. Şimdiki-ler bir kat daha güzel...

Kadınlar içinde bütün kocalar çirkindir.

KADIN İTİRAFLARI

Eğer erkekler bir gözyaşının ne demek olduğunu bilmiş olsalardı daha çok sevilirdi, biz de üzülmezdik.

- Margarit Gotye -

Garib Suallerin Cevabı

1. — Üç kaynananın eline düşmemek için...
2. — Kendi kendilerini nalhyamadıkları için...
3. — Doktorun cevabı: Reçeteyi yazarken gevezelik etmeyesisiniz diye!...
4. — Evlendiler de ondan...
5. — Komşulara, karısına döğdügü fikrini vermek için...
6. — Roblarını berbad etsin diye...
7. — Yaz saatini tatbik ederek...
8. — Var. Fakat koyacak yer bulamıyorum...

— Kazasker, padişahın bu iradesine cevap vermişti:

— Katilleri caizdir..

Halil Paşa; Padişahın bu katil fermanını yerine getirmek için adamları vasıtasile Yeniçeri Ortalarını isyana teşvik etti. Yeniçeri kazan kaldırmışlar, bağırış-yorlardı:

— Küffar malı helâlmızdır... Mal gasb edenleri hiç bir suretle Padişaha teslim eylemeyiz... Hristiyan malı için bizi katletmeğe ferman veren Padişahı da istemeyiz.

İsyan bir gece içinde büyümüşü. Bütün Yeniçeri Ortaları alevlenmişti. Gureba ve Silâhtarlar da Yeniçerilerle beraber ayaklanmıştı.

Sultan Mehmed, yalnız başına kalmıştı. Etrafında kendisini tutan tek bir kişi yoktu. Halil Paşa; büyük altından kıs, kıs güllüyordu.

Sultan Mehmed bir aralık isyana karşı koymak için atına binip asırlar üzerine tek başına yürümek kararını vermişti. Bu delice bir hareket olurdu.

(Devamı var)

Çehrenin İstirahati Lâzım

(5 inci sayfadaki devam)

Betti Smitin Hollivuddan getirdiği bu fikir Londrada pek yerinde görülmüş olacak ki tatil dolayısıyla deniz kenarlarına, kırlara giden İngiliz kadınlarının hepsi için bu tarzda istirahat tavsiye edilmektedir. Sonra söylemeye lüzum olmasa gerek: Saçları da dindirmek lâzım. Bu da onları her günkü vaziyetinden çıkarak dağıtmakla, yahud başka bir tarafa yatırmakla olacaktır. Hulâsa, diyorlar, yaratıldığınız gibi olunuz. Haftanın istirahat günlerinde olsun kadının çehresi yaratıldığı gikalsın!

Münakalât Vekili Tetkikat Yapıyor

Münakalât Vekili Ali Çetinkaya bugünden itibaren şehrimizde Vekâlete bağlı müesseselerde tetkiklere başlamıştır. Vekil bu sabah saat 9 da Harbiyedeki evinden çıkarak otomobile doğruca Denizbanka gitmiştir. Bankada Denizyolları İşletmeleri Umum Müdürü İbrahim Kemal, Liman İşletmeleri Umum Müdürü, şube müdürleri, şef ve memurlar tarafından karşılanan Ali Çetinkaya binayı gezerek tetkiklerde bulunmuş, Denizbankı lâğvı münasebetle bu müessesenin yerini alacak teşekküllerin teşkilâtı için şimdiye kadar yapılan hazırlıklar üzerinde umum müdürlerden izahat almışlardır.

Münakalât Vekili öğleden sonra da tetkiklerine devam edecektir.

Hamdi Emin de Tevkif Edildi

(1 inci sahifeden devam)

şifatile malûmatına müracaat edilmektedir.

Müddeiumumilik malûmatına müracaat olunacak diğer zevat için de celebaneler çıkarmıştır.

Mevkûfların kefaletle tahliyesi hakkında bugün öğleye kadar Müddeiumumilikte hiç bir mu-

Makineye Verirken:

Sovyetlerle Bir Türlü Uyuşulamıyor

Moskova 26 (A.A.) — B. William Strang'ın Moskavaya geldiği tarihten bugüne kadar 12 gün geçmiştir. Bu 12 gün zarfında İngiltere, Fransa ve Sovyet Rusya arasında bir itilâfname akdi için girişilmiş olan müzakereler fas-lâsız surette devam etmiştir. İngiliz ve Fransız mümessilleri, B. Molotof'a iki muhtelif plân tevdi etmişlerdir. Bu plânların her ikisi de memnuniyete şayan addedilmemiştir.

İyi malûmat almakta olan menâfilin istihbarına göre İngiliz ve Fransız sefirleri, yeni talimat alacaklar ve pek yakında üçüncü bir plân tevdi edeceklerdir.

“Kuvvete Kuvvetle Müracaat,”

Londra 26 (A.A.) — Times gazetesi, başmakalesinde yazıyor:

Alman ve İtalyan gazetelerinde pek çok gürültülü meydan okumalar vardır ve bu hal İngilîz devlet adamlarının söylemiş oldukları nutuklardaki sakitane itidalini yanlış tefsir etmelerine sebebiyet vermektedir.

Chamberlain ile Halifaks'ın «Kuvvete kuvvetle mukabele edileceği» sarahatindeki mükerrek ihtarları filiyat ile teyyüd edinciye kadar mesmû olmayacak olursa, bu hal, bütün dünya için bir felâket olacaktır. O zaman İngilterenin teklif etmekte hiçbir zaman fariğ olmamış olduğu bir ihtimal olan müzakereler devri geçmiş bulunacaktır.

Nevyorkta Kanlı Bir Arbede

Nevyork 26 (A.A.) — «Jehovah şehri» ismi verilen dini kongre esnasında «Madison Square Garden» de bir arbede çıkmıştır. 50 kadar yaralı vardır. Arbedenin sebebi henüz malûm değildir.

Hataylıların Bugünkü Tezahüratı

(1 inci sahifeden devam)

lerini İskenderun ve Antakya'ya kadar uzatmaktadır.

HATAY MECLİSİ BUGÜN TOPLANİYOR

Antakya 26 (Hususi) — Hatayın anavatana iltihakı münasebetile Hatay millet meclisi bugün fevkalâde bir toplantı yapacaktır. Bir çok hatibler nutuk söyleyeceklerdir.

FRANSIZ HARİCİYE NAZIRININ BEYANATI

Par. 26 (Hususi) — Hariciye Nazırı Bone Pariste imzalanan Türk - Fransız deklarasyonundan bahsederken, demiştir ki:

«Türkiye Başvekili Dr. Refik Saydamın dediği gibi, Türk - Fransız birliği dünya sulhu için bir kazanç olmuştur. İki hükûmeti, Akdenizde harbe sevk edecek herhangi bir taarruz olduğu takdirde, iki hükûmet mütakabilen birbirlerine yardım ve müzaheretle bulunacaklardır. Bu taahhüd kat'i bir itilâfnamede tasrih edilmektedir.»

Pari Suar gazetesi Pariste imzalanan beyannamenin esasları hakkında şu malûmatı veriyor:

1— Tahrik etmeksizin vukua gelecek herhangi bir tecavüz karşı-

сында mütakabil yardım ve müzaheret.

2— Türk ve Fransız kara, hava ve deniz kuvvetlerinin mesaj birliği. (İngilîz kuvvetleriyle de irtibatı muhafaza etmek üzere).

3— Fransa, Suriye üzerinde mandater devlet sıfatile haiz olduğu hakları hiçbir devlete terk etmeyeceği gibi, Suriyenin istiklâlini müdafaa vazifesini de üzerinde bulunduracaktır.

Hatay anlaşmasının esasları da şunlardır:

1— Hatay arazisi Türkiye'ye verilecektir.

2— Bu mntakadaki Fransız emlak ve menafii muhafaza edilecektir.

3— Türkiye Suriyeden hiçbir arazi talebinde bulunmayacağı gibi, bu memlekette her türlü propagandalardan da ictinab edecek-tir.

4— Akra dağı Suriyenin emniyetine lüzumlu olduğu için Suriyeye bırakılmak suretile yeni hudud tayin edilecektir.

Fransız - Türk beyannamesi 12 mayısta imza edilen İngiliz - Türk beyannamesine tamamilen müsa-bihdir.

Totaliterler Ve Arablar

(1 inci sahifeden devam)

yelerinde İngilizlerin dostluğu ile kendi hükûmranlığın sürdürmek-tedir. Basra garbından Süveyş eteklerine ve Mavrayı Erdün, Filistin hududlarından Suriye ve Irak hududlarına kadar en büyük ve en geniş Arab saharalarına sa-

hib olan İbnü'ssüüd gerek Necid-deki, gerek Kızıldenizdeki vaziyeti ve Yemen, Asir kıt'aları üzerindeki hâkimiyeti ile hakikaten cenub Arabistanının en nüfuzlu sahibidir. Kendi kılıcının hakkı ile Kral Hüseyin Hicazdan sürüp atan ve Suudi Krallığını kuran Vehabî hükûmdarı bugün için İngiltere ile arasındaki bütün pürüzleri ve ihtilâfları halletmiş, kendi memleketinin inkişaf ve imarına, dahili nizam ve inzabatına say etmekte bulunmuştur. Mısır, Irak, Suriye, Mavrayı Erdün Arab hükûmetleri ile de münasebatı pek dostane olduğu gibi Türkiye Cumhuriyeti ile de sıkı bir dostluk muhafaza eylemektedir.

Bu umumî vasıflar içinde Almanyanın ne Suudi Krallığı ile, ne de diğer Arab devletleri ile fiili bir müşareket tesisi mevzuu bahis olamadığına göre son gayretlerin hedefi ne olabilir?

Bize öyle geliyor ki, bundaki tek maksad Filistin ve Suriye, Tunus ve Cezairdeki menfi cereyanları İngiltere ve Fransa aleyhine tahrik etmek, bu ülkelerde devamlı bir niza ve ihtilâflara yol açmaktır.

Bihasece bir herb yukuu tah-

şamil ve müessir bir hale sokmak, Kızıldenize ve Süveyşe nakletmek her iki devletle de esash şekilde meşgul edecek bir tedbir ve tenkile sevkilemektir.

Ancak, herşey bir defa denenebilir. Bu deneme de büyük harbdan önce ve büyük harb içinde denemiş, Arablığın hırsı İngiltere için bir nimet teşkil ettiği kadar Osmanlı imparatorluğu için de izmihlâl vesilelerinden biri olmuştur. Osmanlı orduları karşı-sındaki düşmanla olduğu kadar gerisindeki Arab hançeri ile de çarpışmak ve boğuşmak mecburiyetinde kalmıştır. Yalnız, o zaman Arablığı tahrik eden gayeler arasında istiklâl gibi... bir maksad ve ideal vardı. Büyük harb bu gayeyi Arablar lehine neticelendirmiştir.

İmparatorluğun Arablarla meskün toprakları üzerinde bugün Irak, Suriye, Filistin, Hicaz, Yemen, Mavrayı Erdün gibi altı Arab devleti ve tamamilen hür, müstakil bir Mısır Krallığı vardır. Binaenaleyh İngiltere ve Fransa bu kuzu çok daha evvel oynamış ve Osmanlılık aleyhine istismar etmek fırsatını bulmuşlardır.

Bugün için İtalya ve Almanya'nın tekrar böyle bir ümid muhafaza etmelerine imkân olmadığı gibi Suriye ve Filistindeki menfi hareketlerde totaliterler nam ve hesabatı esash bir mesned ve nokta hareket vâdetmezler. Bu itibarla ki, totaliterlerin Arab memleketlerindeki faaliyetlerini sadece nafîa bir gayet halinde

SİPOR

Dünkü Maçlar

Dün Taksim stadında serbest güreş maçları yapılmıştır.

Evvelce ilân edildiği üzere Habeşli Kasım Tafari ile Kara Ali, Mülâyim ile Polonyalı Ginevnski, Babaskili İbrahim ile de Bulgar pehlivanının karşılaşmaları mu-karrerken, saat 10,30 da mikrofon başına gelen hakem Cemal pehlivan Bulgar güreşçisinin hâlâ meydana olmadığını, Babaskili İbrahim'in hükmen galib addedildiğini, diğer güreşlere devam edileceğini bildirdi.

Saat 10,30 da güreşecek pehlivanlar minder başında halka takdim edildiler. Adapazarlı Server ile Beşiktaşlı Mustafa, Karamürsellî göçmen Ahmedle Dinarlı'nın kardeşi Karacabeyli İsmail, Edirneli Süleyman ile de İzmirli Hüseyin 10 dakikalık ikigir kısımdan mürrekkeb güreşlere başladılar.

Günün galibleri, Server, Arabacı Mehmed, İzmirli Hüseyin oldu. Karacabeyli İsmail ile göçmen Ahmed berabere kaldılar.

Günün mühim maçı Mülâyimle Polonyalının arasındaydı. Bu maç 46 üncü dakikada Mülâyimin tuşla galibiyeti ile nihayetlendi.

Bundan sonra Habeşli ile Kara Ali karşılaştılar. Habeşlinin yenilinceye kadar olmasında ısrar ettiği güreşi Kara Ali 15 şer dakika üç ravunda nihayetlen-dirmek istiyordu. Nihayet, eğer bu müddet zarfında bitiremezse yenilinceye kadar uzamasına razı olan Kara Alinin sözü üzerine güreşlere bağlandı.. Habeşli 110 kiloluk cesim vücudu ile Kara Aliye zorlu dakikalar geçirtti. Üçüncü ravundun beşinci dakikasında hasmını minderin kenarında Klea-merikan ile ve sararak yıktı. Ve kaptığı kola tazyik ede ede hasmını tuşa getirdi.

Hakem Sami Karayel düdüğü çaldı. Kara Aliyi galib addetti. Fakat jüri heyeti ile Habeşli Tafari bu mağlubiyeti kabul etmi-yorlardı.

Bu münakaşalar büyüdü. Kara Ali iddiasında ısrar etti. Nihayet Cemal pehlivan — Orta hakemin verdiği hük-mü, erken bulmakla beraber jüri de bunu kabul etmek zaruretinde kalmıştır.

Diyecek maç Kara Alinin galibiyeti ile neticelendi.

Mülâyimin hasmı Polonyalı Ginevnski, yenildiği sırada rakibi-nin şiddetli davranması yüzünden hafif bir baygınlık geçirdi. Fakat, derhal doktor müdahalesile ken-dine geldi, sahayı terketti.

MURAD KAYAHAN

FUTBOL

İzmirin Ateşporu, Galatasaray karşısında 3 - 1 mağlûp olduktan sonra, ikinci maçını dün şeref stadında Beşiktaş'a karşı yaptı. Takımlar sahada karşılıklı olarak şu kadrolarla yer aldılar:

Beşiktaş: M. Ali - Tacî, İbra-him - Fevzi, Bedîi, Hüseyin - Hayatî, Hakkî, Sabri, Şeref, Esref.

Ateşpor: Seyfi - Sezai, Cemal - Salih, Ömer, Avni - İzzet, Reşat, Osman, Ethem, Ferit.

Hakem: Şazi Tezcan.

Oyun çok heyecanlı oldu. Netice: 3 - 0 Beşiktaş galip.

Ankaradaki Maç

Dün Ankara stadında 23 bin seyircinin önünde Fenerbahçe takımı Ankara ikincisi Ankaragücü ile karşılaştı. Fenerbahçe, her iki devrede daha hâkim oynamasına rağmen üçe karşı iki sayı ile mağ-lûp oldu.

Atletizm

Fenerbahçe stadında Gül kupası atletizm müsabakaları çok muntazam oldu.

Umumî tasnifte Fenerbahçe 34 puanla birinci, Galatasaray 33 puanla ikinci, Beşiktaş 31 puanla üçüncü oldular.

Yüzmeler

Deniz Ajanlığı tarafından tertip edilen ikinci yüzme müsaba-kaları da Şeref stadı havuzunda yapıldı.

Bütün müsabakalar neticesinde resmi müsabakalarda Beykozlu-lar üç birincilik, bir ikincilik, Galatasaraylılar bir birincilik, Beşiktaş ta bir birincilik aldılar. Gayri resmi surette yapılan küçükler müsabakalarında da Beykozlu-lar beş birincilik, Galatasaray dört ikincilik, Beşiktaş iki ikincilik, bir üçüncülük aldılar.

Fatih Sulh icrasından:

Alacaklı: Gimis: Gedikpaşa hamam caddesi 80 numaralı dükkân- da üncü.

Borçlu: Alikan Aleksanyan: Beyazıt Dişçi mektebi sırasında Bakırçılar caddesinde 21 numaralı dükkân da.

Yedi Emin: Hüsnü: Beyazıt Bakırçılar caddesinde 26 numaralı dükkân da tüccar.

Gimese 38 lira borçtan dolayı haciz altına alınan 9381 numara ve K. L. O. P. P. markalı pilanya makinesi 29/6/939 tarihine müsadir perşembe günü saat 11 de Beyazıt Dişçi mektebi sırasında Bakırçılar caddesinde 21 numaralı borçlu Alikan'ın dükkânında birincini müzayedesine ve kıymeti muhammenesini bulmadığı takdirde ikinci arttırması 1/7/939 tarihine müsadir emvaresi günü aynı saat ve aynı mahalde açık arttır-ması yapılacağından taliplerin mahallî mezkûrda memuruna müracaatları ilân olunur.

ZAYI

Fen Fakültesinden aldığım hüviyet varakamı zayı ettim yenisini alacağım dan eskisinin hükmü yoktur.

F. K. B.

3277

Selâmi Öğün

İstanbul Belediyesi İlânları

Yol inşaatında kullanılmak üzere satın alınacak 85,000 tane Parke taşının nakliyesi açık eksiltmeye konulmuştur. Tahmin bedeli 637 lira 50 kuruştur. İhale 7/7/939 cuma günü saat 14 de daimi encümeninde yapılacaktır. Şartname Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kaleminde görülebilir. Taliplerin 47 lira 82 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubu ile ihale günü muayyen saatte Daimi encümeninde bulunmaları. (4505)

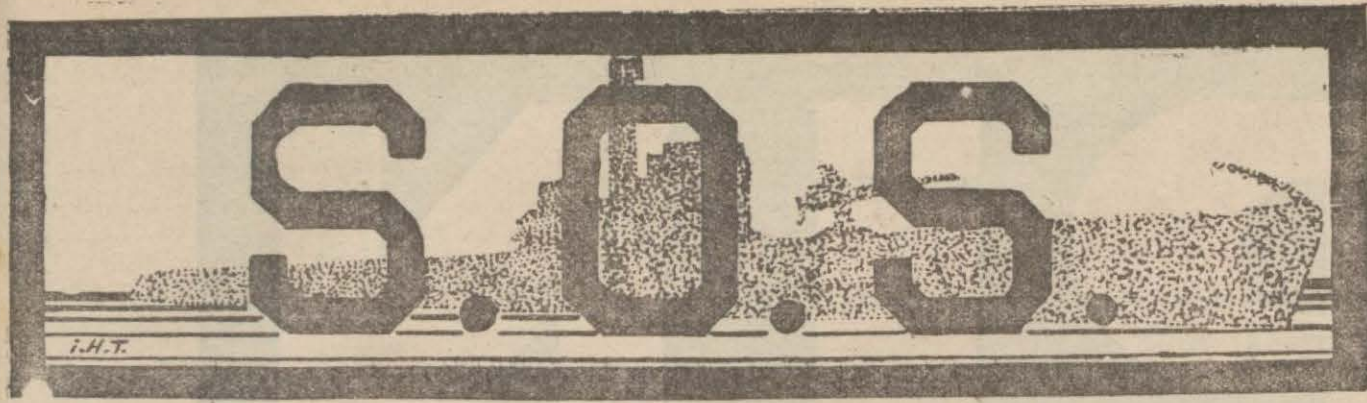
Nafia Vekâletinden:

7/7/939 cuma günü saat 15 de Ankarada, Nafia Vekâleti binası içinde malzeme müdürlüğü odasında toplanan malzeme eksiltme komisyonunda 1170 lira muhammen bedelle 3 m/m lik duble cam 100 M2 ve 2 m/m lik yarım duble cam 400 M2 ile 0,55X0,45X0,002 eb'ında adı cam 8 sandık 40 adetlik ve 0,55X0,45X0, 001 1/2 eb'ında adı cam 2 sandık 40 adetlik olmak üzere Konyanın Çumra istasyonunda teslim gartile dört kalem camın açık eksiltme usulü ile eksiltmesi yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve tefferâtı bedelsiz olarak malzeme müdürlüğünden alınabilir.

Muvakkat teminat 87,75 liradır.

İstekilerin muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesail ile birlikte aynı gün saat 15 de mezkûr komisyonunda hazır bulunmaları

[Büyük Harbe Marmara İçinde Çarpışan İngiliz ve Fransız Tahtelbahirlerinin Harikülade Maceraları ve Sultanhisar Torpidomuzun Şanlı Zaferi Mülgâ Bahriye Nezaretinin Dosyalarından Galip Kumandanın Beyanatının ve Şifreli Muhaberat ve Vesikalardan Alınan Bu Eser Yazılmıştır.]

No. 5

Yazan: Rahmi Yağız

Kolundan Dürterek İşaret Etti: “Bak Ne Güzel Bir Kız!,” Sahi Öyle! Aceba Konuşamaz mıyız Dersin? Şöyle Bir Denesek...

Büyük harbin en çetin ve Çanakkalenin en cehennemî boğuşmalarına sahne olduğu günlerde General Fon Makenzen Osmanlı askerî müzesini geziyor

— Ahmak; Maltadaki «Sarı çapa» meyhanesinin veznedarı Lü-lü elinden aldım diye ne yapacağımı bilmiyor. Hele dönüş kısmet olur, şu Türk denizinden sağ selâmet Maltaya avdet edersek bak sana ne inad yapacağım... Görürsün sen...

İki arkadaş, baş çarkının müdahalesiyle suretâ barışmış oldu. Fakat iki taraf da gönülle rindeki bir kadın rekabetinin doğurduğu ziddiyeti bir türlü hazmedemiyorlar, fırsat kollayıp birbirlerine katıyorlardı.

Antuvan Godye Triton'un torpidoda gedikli idi. Tahtelbahir denize indirildiği gündenberi bu gemide bulunuyor, aynı şekilde Tritona gelen topçu gedikli Etyen Şamo ile çok samimi iki arkadaş sa- yıyorlardı.

Bu hal senelerce böyle devam etmiş, iki arkadaş tam manasile kafadar, bütün işlerini beraber gören iki içli dışlı dosttu.

Triton, Maltadaki itilâf devletleri donanması Amiral Dörobek emrine gönderildikten ve limana gelip de demirledikten sonra karaya çıkan iki kafadar ilk hamlede bir meyhaneye aramışlar, limandaki meyhanelerden «Sarı çapa» barına gitmişler; orada içmeğe konyulmuşlardı. Bir ara Etyen'in gözleri, tezgâhın bir ucundaki vezne- de oturan sarışın, etine dolgun bir tazeye takılmış, kıza uzun u- zun baktıktan sonra dirseğe arkadışını dürtmüş ona işaret et- mişti:

— Bak Antuvan.. Ne güzel bir kız!..

Antuvan da dikkatle kızcağızı süzmüş, söylemişti:

— Sahi be, ne şeker şey!.. Konuşamaz mıyız dersin?

— Bilemem, bir deneyelim!..

Veznedeki kız tezgâh başında duran, durmadan içen, kendisine hayran hayran, alıcı gözle bakan iki Fransız bahriyelisine gözü il- gince hafifce gülümsemiş, bu te- bessümü de iki ahbap çavuşlar- dan her biri kendisine maletmiş:

— Kız bana gülmüştü:

Diyerek birbirlerine söylenmiş- ler, bu yüzden aralarında bir mü- nakaşa başgöstermişti.

İlk defa arkadaşını dirseğe çe- kerek kıza gösteren Etyen Şamo,

Antuvana mağrur bir eda ile mu- kabele etmişti:

— Farkındasın ya Antuvan, kız bana gülüyor, ne dersin?

Antuvan, içini yakan bir hissin, kıskançlığın dolayıştığı dilile arkadışının damarına basar gibi ce- vap vermişti:

— Haydi sen de budala... Kız senin neyine gülecek, sanki, şu biçimsiz suratına gülüyorsa eh.. Hakkı var diyelim.. Amma, du- daklarındaki tebessüm bir sevgi ifadesi olduğuna göre muhakkak banadır..

Etyen Şamo, arkadaşına adam- akıllı işlemişti. Fakat hiç renk vermemişti. Kendini zor- ladı, zoraki bir kahkaha ile sade kızın değil, orada gürlüti, patırdı ile viski çekştiren bir sürü İngi- liz bahriyelisinin meyhanenin i- çini dolduran bütün yabancı mü- şterilerin de gözlerini tezgâh ba- sına çevirtti. Üzerlerine dikilen tuhaf bakışları arasında hırsla- nan, yüzü kıpkırmızı kesilen ar- kadışının, Codier'in iri bir armu- du andıran morarmış burnuna işa- ret parmağını dokundurdu:

— Hangimizin daha gülünç ol- duğunu şu bize bakanlar pekâlâ söyleyebilir. Amma lüzum yok. Şu senin alâmeti farikan en kuv- vetli şahit..

Godier arkadaşının belki biraz hızlıca bir el vuruşuyla sözünü kes- ti:

— Münasebetsizliğin lüzumu yok Şamo kendine gel! Çektiğin kadehler dokundu galiba!

— Sözü bu kılığa sokan sensin!

— Ben sade hafif bir şaka yap- tım!

— Benimki de şaka!

— Evet... Orman şakası...

Kasadaki genç kızın gözleri şa- kalaşırken işi münakaşaya dö- ken Codier ile Şamo'ya dikilmişti.. Küçük, kırmızı dudaklarında on- ların konuşmasını, münakaşaları- nı tuhaf bulan bir tebessümle iki arkadaş süzüyor, adaya o gün ge- len Fransız gemilerinin kendi meyhanelerine devamlı müşteri olmasını temin için onlara yakın iltifatlarını esirgemez gibi davra- nıyordu.

Şakacı Şamo, arkadaşının biraz ağır bir cümle ile sözün gidişini kavgamsı bir hale sokmağa kal- kıştığını görünce, elindeki kadehi ağzına boşalttı,

— Sen, başının çaresine bak, Codier; ben kıza yaklaşacağım; a- dımı madım soracağım! Şimdilik orvar! Gemide buluşuruz.

Dedi; Codier'in cevap verme- sini beklemeden ağır ağır, tıpkı bir deve sallanışıyla kasaya so- kıldı. Cebinden çıkardığı 50 farıkkılık bir banknotu güzel vez- nedara uzattı:

— Şirin Matmazel; hesabımı ya- par mısınız?

Genç kız Fransız bahriyelisinin uzattığı banknotu aldı, bozdu, kâğıd ve nikel paralardan mürek- keb ufak bir yığını Şamo'ya ia- de ederken sordu:

— Adamıza yeni mi geldiniz!

(Devamı var)

Dr. Hafız Cemal

(LOKMAN HEKİM)

DAHİLİYE MÜTEHASSISI

Divanyolu 104

Muayene saatleri: Pazar hariç her

gün 2,5 - 6, Sahi, Cumartesi 12 - 2,5

fıkara. Tel: 22398

Eski Nişanlıları Unutmak Zor Şey!

(5 inci sayfadın devam)

madığını iddia etmiştir. Kefaletle bağlanarak bırakılmıştır. Vidler ise kendini müdafaa etmemiştir. Müddeiumumi davayı anlatarak demiştir ki:

— Margarit Povelin maznun o- larak buraya getirilmesine sebep bu kızın diğer bir kıza öldürmeğe teşebbüs etmesidir. Edvard Vidler ile Nelli isminde bir kız ile nişan- lanmıştır. Fakat bir zaman sonra nişanı atmışlardır. O zaman Vid- ler Nelliye şöyle demiştir:

— Ben artık senden ayrılarak Margarit Povel ile nişanlanaca- ğım ve onu alacağım.

Her iki kız da evlerde hizmet- çilik ediyorlardı. Fakat her üçü birbirleriyle dargın değillerdi. Bun- lar 16 mayıs günü hep birlikte ge- zmeğe çıkmışlar, fakat delikanlı- nın arzusu ile Nelli önden yürüyor- muş. İşte tahkikata göre vak'a bu sırada olmuş, Vidler önde giden Nelliye hücum ederek onu yere

düşürmüş ve Margarit Povel is- mindeki kıza demiştir ki:

— Şunun çoraplarından birini çıkar bana ver!.. Bunu çorabı ile boğacağım!

Fakat Nelli uğraşmış, kendini kurtarmağa muvaffak olmuştur. Sonra kızın başına tuğla ile vu- rarak öldürmek istemiş ise de bu- nu da yapamamıştır. Sonra Vidler ile Margarit Povel oradan uzak- laşmışlardır.

Mahkemede Nelli müddeiumumi tarafından tahkikata göre söyle- nen şeyleri tekrar etmiş, kendisi- nin çorapla boğulmak, sonra ba- sına vurulmak istendiğini anlat- mıştır.

Neticede Margarit Povel ismin- deki maznun kızın kefaletle bağ- lanmasına, Vidlerin de mevkuf o- larak muhakemesine karar veril- miştir. Vidler kendine müdafaa şahidi olarak birinin çağırılmasını istemiş, kabul edilmiştir.

Hava Kuvvetlerinin Roileri

(4 üncü sayfadın devam)

padaki Fransa ve İngiltere gibi mütteliklerinden ve onlar vasıta- sile de yeni dünyadan, Amerika- dan...

Avrupalı mütehassıslar bu bah- sı buraya kadar getirdikten sonra şu neticeyi çıkarıyorlar: Lehistan kuvvetli mütteliklerinin ve onla- rın vasıtasile Amerikanın yar- dımını isteyebilir.

Devletler arasında ittifak ve teşriki mesai imkânları yalnız bu gün değil, bilhassa yarının ihti- yaçlarını iyice tetkik ederek bu müttelikler arasında ona göre da- ha sıkı bir surette çalışmakla te- min edilecektir. Lehistan diyor- lar, mademki Fransadan, İngilte- reden ve Amerikadan yardım a- lacaktır. Fransa ve İngiltere de Lehistanın hava kuvvetlerini art- tırmak için lazım gelen yardım- ını geri kalmayacaklardır. Lehis- tanın coğrafi vaziyeti müsaidir. İleride bir harb olursa Lehistan tayyareleri mühim bir rol oyna- yacaklardır. Onun için sulh ceb- hesini tesis eden büyük devletler şimdi de Lehistanın bu rolü ile uy- gun bir hava kuvvetine malik ol- masını sulhun müdafaa için el- zem görüyorlar.

Esasen Lehistan da Avrupada ikinci bir devlet olarak kalmayı istemiyor. Şimdiye kadar Varşova hükümeti her vesile bunu anlat- mıştır. Avrupalı askerî mütehas- sıslara göre Lehistan, kendi hava kuvvetlerinin mevkiinin ve istik- baldeki rolünün istediği dereceye çıkarmak için Rus tayyareciliğinden de istifade etmelidir diyor- lar. Bu da Rusya ile Lehistan ara- sında cereyan edecek müzakere- lerde tayin edileceği gibi diğer taraftan Moskovadaki İngiliz - Rus konuşmalarının neticesi de bu müşterek ve umumi müdafaa e- saslarına bağlı bulunuyor.

Lehistan ile Almanya arasın- daki ihtilâfın dostça halli için Pa-

palık tarafından geçenlerde Var- şova hükümetine bazı tekliflerde bulunulduğu da söyleniyordu.

Avrupa politika âleminde Pa- palığın oynadığı rolden geçenler- de bahsedilirken Vatikanın Al- manya, İngiltere, Fransa, Lehis- tan ve İtalya arasında bir kon- ferans toplamak istediği anlaşıl- yordu. İşte Lehistana edilen tek- lifler de bu meseleye bağlıdır. Fakat Rusyanın harik kalacağı bir Avrupa anlaşması Lehistanın da menfaatlerine uygun gelmemiş olcağı ki Varşova mehafillinde söy- lendiğine göre Papalığın teklifleri de neticesiz kalmıştır. Çünkü Le- histan herşeyden evvel kendi istiklâlini, toprağının tamamile ve kat'i olarak diğerlerinden tanınmış olmasını, Almanya tarafından bu hususta hiçbir şüpheli nokta bira- kılmamasını, Baltik denizine olan yolunun hiçbir suretle kapanma- masını istemektedir.

Bu cihetlerin kendisine daha evvelden temin edilmedikçe Le- histan herhangi bir konferansa gitmek niyetinde değildir.

Papalığın Varşovadaki müm- sili olan Monsenyör Kortesi hal ve keyfiyet böyle olunca uzun bir mezuniyetle Varşovadan ayrılma- yı münasib görmüştür.

DEVREDİLECEK İHTİRA BERATI

«Sun'i dokuma iplikleri imaline mahsus usul» hakkındaki ihtira için alınmış olan 19 sonkânun 1938 tarih ve 2490 numaralı ihtira be- ratının ihtiva ettiği hukuk bu ke- re başkasına devir veya had Türk- kiye devredilerek mevkiî fiile kon- ması için icara dahi verileceği teklif edilmekte olmakla bu hu- susta fazla malûmat edinmek is- tiyenlerin Galatada Aslan Han 5 inci kat 1 - 3 numaralara mü- racaat eylemeleri ilân olunur.

gün bile oturamaz Herkes dengi dengine, rengi rengine.. O zengin, ben fakir. O esmer, ben beyaz. O örtülü; ben çıplak. Birbirimizle nasıl uyuyabiliriz?..

— Fakat, sende olan başkasın- da yok. Sen çok kuvvetli bir genç- sin! Kralın güvendiği bütün peh- livanları, kasırgaları tutulmuş a- gaçlar gibi birer yere vurdun! Ve sarayın penceresi ardından seni seyreden Prenses için çekerek: «Ah ne güzel, ne kuvvetli de- likanlı!» diye bağırdı.

— Sen bunları nereden biliyor- sun?

— Kendisine hizmet eden bir cariyesinden işittim.

— O halde beni yolundan ne- den alıkoymak istiyorsun? Cana- varı gidip bulayım. Onunla dö- güşeyim. Başını koparıp Krala götüreyim. Haydi sana uğurlar ol- sun!

— Peki amma, canavarın ba- sını koparmaktan ne çıkar?! (Sa-

yun) ölmüşse.. Kralın kızını ala- mazsın!

Tanrının oğlu atını sürdü ve da- ğın yamaçlarına tırmanmağa baş- ladı. O, yoldan ayrılrken, reh- perinin son sözlerini işitemiştir. Kralın adamı canavarın gaze- bine uğramamak için, derhal ters yüzüne döndü.

Azak dağ eteklerinde atını bir kayaya bağlayarak tepelere doğ- ru çıkıyordu.

Meydanda kimseler yoktu.

Azak, (Mera) ile karşılaşaca- ğından korkmuyordu. O, nasıl ol- sa hasmını yenecek, kafasını ko- paracaktı. Fakat, Buranı sağ bu- labilecek miydi? İşte onu üzen ve ezen bu endişe, hiç kimseye ye- nilmiyen bu cesur delikanlıyı dakikalar geçtikçe telaşa düşü- yordu.

Azak iri, çarpık, sivri ve kor- kunç kayalıklar arasında dolaşır- ken yanbaşında yükselen ince bir ses işitti:

Bin Senelik Bir San'at Satılık Mumyalar...

Orta çağda Mısırdaki, sahte mumyalar yapan birçok a- tölyeler vardı. Avrupa mü- zelerinde bulunan mumyaların bir çoğu, X şua ile tetkik olununca yüzlerce kilometre uzunluğunda sargıların altında insan iskeletleri değil, eski paçavralar veya hay- van kemikleri bulunduğu anla- şıldı.

Avrupalılar asırlarca Mısır mumyalarını hap, şurup halinde yuttular! Bunun her derde, bilhas- sa verem illetine karşı müessir bir deva olduğunu zannediyorlardı.

Mısır mezarlarının bir çoğu açı- lıyor, çıkarılan mumyalar eczacı- ların kavanozlarını dolduruyordu. Sonraları mumyalar azaldı. Bun- ların yerine insan yağı kullanı- mıya bağlandı. Cellâdlara yeni bir ticaret kapısı açıldı. Astıkları, ka- falarını kestikleri mahkûmların cesedlerini gizlice eczacılara sa- tıyorlardı. Fakat, bu, mumyala- rı yerini tutmadı. Yine Mısır mumyaları aranmaya başlandı.

Mısırlılar mezarları açıyorlar, arıyorlar, fakat yeni mumyalar bulamıyorlardı. Nihayet düşün- düler, müşterileri memnun et- mek için mumyaların sahtesini yapmaya karar verdiler.

Az sonra, İskenderiye paza- rında hususi dükkânlar açıldı, ca- mekânları düzinelerle mumyalar- la doldu. Bunların bir kısmı lâ- hidlerle beraber teşhir olunu- yordu. Hakiki mumyadan hiç fark- ları yoktu.

Mumyacılar, mezarları açıyor- lar, yeni ölenlerin cesedlerini çı- karıyorlar, bandlara sarıp satıyor- lardı.

Navar Kralının hususî doktoru Guy dö la Fonten, 1564 de İske- deriye'yi ziyaret ettiği sırada, iki üç ay evvel yapılmış kırktan faz- la mumya görmüştü.

Avrupalı eczacılar, bu mumya- ları parçalayarak, taş havanlarda döğüyorlar, toz haline getiriyor- lar, satıyorlardı. Sahte mumya- cılar bu sayede çok para kazan- dılar.

Mumya yapmak, zannolunduğu gibi kolay bir şey değildi. En azı üç ay uğraşmak lazımdı. Harb ve sarî hastalıklar zamanında mum- yacıların atölyelerine birçok ölü getiriliyordu. Tabii bunların hep- sini mumyalayabilmenin imkânı yoktu. Mumyacıların atölyeleri de şehrin haricinde idi. Ölü şahibleri- nin, yüzlerce metre boyunda band- ları açıp bakıyacakları muhak- kaktı.

Mumyacılar, bir hafta içerisinde sahte bir mumya yapıyorlar, ve - riyorlardı. Aileleri de bunları a-

lıyorlar, büyük bir ayla götü- rüp deftediyorlardı. Bunların için- de ölü değil, toprak, hayvan ke- mikleri, testi kırıkları, evlerden at- ılan çöpler bulunduğu yapılan tetkik ve tahlil neticesinde mey- dana çıktı.

18 inci yüz yılda mumyaların i- lâç olarak kullanılması modası geçti. Bu sefer ressamlar boya yapmaya başladılar. Hakikaten mumyalar yakılınca siyah ve yağ- lı bir boya oluyordu.

Şimdi X şua sayesinde mumya- ların içinde ne var, ne yok görü- lüyor. Artık mumyalar ne hap ve ne de boya halinde kullanılıyor. Hakikatleri müzelerde, camekân- larda teşhir olunuyor.

HİKÂYE

Bir Genç Kızın Komani

(4 üncü sayfadın devam)

«Yarın öğleden önce manastıra geliniz, sizi bekliyorum!»

Zarın üstünü dikkatle okudum.. Bir kaç kere okudum. Benim ad- resim yazılmış bir mektuptu bu.

Amcamla bu manastır hakkın- da bir münasebet araştırmaya lü- züm görmüyor, daha doğrusu bö- yle bir şeyi düşünmek bile istemi- yordum.

Önce uyukum kaçtı.. Sabahı gü- çlükle çektim. Ve öğleden evvel trene binerek «Şifeld» sayfiyesi- ne gittim.

Manastırın başrahbesi çok se- vimli bir kadındı. Ben başçe ka- pasından içeriye girer girer, bü- yük demir kapıların kanadları kapandı.. Arkasının sürmesi sü- rüldü. Zindana giren mahkûmlar gibi titremeye başladım. Baş rah- be yüzüne dikkatle bakarak gü- lümsedi:

— Mary Neils'n siz misiniz?

— Evet Mother..

Yer gösterdi. Oturdum.

Masasının gözünden bir mek- -

tup çıkardı.

Şu satırları okumağa başladı:

«Yeğenim, öksüz kalarak, na- muslu bir ramibenin terbiyesi al- tında büyümüş olduğundan, ken- disinin bundan sonra da hayata dönmeye taraftar değilim. Ö- lüncüye kadar manastırımızda ya- şaması için, Nevvyorttaki serveti- min yarısını manastırınıza terke- diyorum.»

Ve ben, istemiyerek manastırda kaldım.

Amcamın milyonları manastı- rın vakıflarına ilâve edilmişti.

Bu yüksek ve ıssız duvarlar i- çinde tamam yirmi yıl yaşadım..

Hayata döndüğüm zaman kırk üç yaşında idi.

Saçlarım bembeyaz olmuştu.

Bu esnada amcamın öldüğünü ve benden başka varisi olmadığını söylediler.

Geri kalan servetine de ben sa- hip olmuşum. Amma.. neye yara- dı bu servet? Hem saçlarım ağar- mış, hem de ruhum ölmüştü!

Beni servet öldürdü.

Keşke amcamın milyonlarına sahip olmasaydım..

Keşke bir çiçekci dükkânında çalışsaydım.

O zaman ne kadar neş'eli bir i- dim.

Yirmi yıl manastırda gülmesini unutan bir kız, bundan sonra na-

(Devamı var)

TARİHİ ÇOCUK ROMANI

Tanrının Oğlu

Yazan: Iskender F. Sertelli

— 41 —

kayahlıklardan aşağıya iner, sen- den yiyecek ister, kendisine su kuzu kızartmasını verisin! O ye- mekle meşgul olurken, kılıcını çe- ker, başını vurursun!.. Fakat, u- nutma ki (Mara), öyle kolay ko- lay kılıç ve hançer darbesile öl- mez. Aldığı yaradan bir damla kan çıktığını gören yoktur. Ken- disine nice kahramanlar ok ve kılıç savurdular.

Hepsini kendi elile birer birer çekip attı ve üzerine saldıranları bir hamlede parçaladı. Avucuna aldığı taş parçalarını bir sıkışta

yaradılmış, demir vücutlu bir ca- navardı.

Kralın adamı yolun kenarına- da durmuştu. Azak'ın yüzüne ba- karak:

— Ben buradan döneceğim, de- di. Canavarın yerini sana göster- dim. Vazifem sana bu yolu gös- termektir. Mert ve temiz yürekli bir yigittir! Sana acıdığım için, buraya kadar birlikte geldim.

Dost sözü acıdır, fakat söylemek- ten çekinmiyeceğim: Mara seni de Buran gibi parçalayıp öldürecek- tir!.. Yazık sana!.. İstersen geri dö-

Tanrının oğlu hayretle adamın yüzüne baktı:

— Buranın kolay kolay öldü- ğünü sanmıyorum. Belki canavar ininde hapsedilmişti. Oraya ka- dar gidip bu vak'anın esrar perde- sini kaldırmalıyım.

— Aceba arkadaşına acıdığın için mi, yok güzel Prenses'e ka- vuşmak için mi kendini bu teh- likeye atıyorsun?

— Arkadaşımı kurtarmak için.. Ve içli içli enginlere bakarak i- lâve etti:

— Ben Sirtellâdan gelmiş bir ce- hanvar. Kral kıza benimle bir

GRİPİN

DİKKAT

Gripin Kutularının Üzerine Resimde Gördüğünüz Şekilde Kabartma Pullar İlâve Edilmiştir.

Her Yerde Israrla Pullu Kutuları İsteyiniz Ve Pulsuz Kutuları Şiddetle Reddediniz.

DİKKAT:

FOSFARSOL

EN BİRİNCİ KAN, KUVVET, İŞTİHA ŞURUBUDUR

FOSFARSOL'u bütün kuvvet şurublarından ayıran başlıca hassa : Devamlı bir surette kan, kuvvet ve iştah temin etmesi ve ilk kullananlarda bile tesirini derhal göstermesidir. Her Eczahane de bulunur.

MAZON MEYVA TUZU

Hazımsızlık, Şişkinlik, bulantı gaz, Sancı, Mide bozukluğu, barsak atalet

İNKIBAZ

Sarılık, Safra Karaciğer

MİDE

ekşilik ve yanmalarında ve Bütün Mide, Barsak bozukluklarında kullanınız **HORUZ** Markasına dikkat Son derece teksif edilmiş bir tuz olup yerini tutamayan mümasil müstahzarlardan daha çabuk, daha kolay, daha kat'i bir tesir icra eder.

Yalnız toptan satış yeri: Mazon ve Boton Ecz. deposu, Yenipostane arkası No. 31. İstanbul.

Tıraş olduktan sonra cildinize krem sürmeyiniz.

POKER

Tıraş bıçakları cildi yumuşatır ve yüzünüzü pamuk gibi yapar.

Her yerde POKER tıraş bıçaklarını ısrarla isteyiniz.

DAMAR Sertlikleri

URİNAL

ile geçer.

Urinal, karaciğer, böbrek, taş ve kumlarından mütevellid sancılarınız, damar sertlikleri ve şişmanlık şikâyetlerinizi URİNAL ile geçiriniz.

ÜRİNAL

Vücutte toplanan asid ürik ve oksalt gibi maddeleri eritir. Kanı temizler. Lezzeti hoş, alınması kolaydır. Yemeklerden sonra yarım bardak su içerisine alınır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ BEYOĞLU - İSTANBUL

SATILIK KÖŞK

Üsküdar M. Tahsilât Müdürlüğünden:

Tarlabaşı maliye şubesine borçlu ölü Ahmed oğlu Abdullah veresesinin uhdesinde bulunan Erenköy Bostancı Vükelâ caddesinde kâin yeni 17/17 ve 2 sayılı zemin katı kâğıt üç katlı 11 oda, hamam ve konforu havi yağlı boyalı ve zeminle birlikte 9960 metre muhabet olan bahçesi duvar ve demir parmaklıkla muhat dört tarafı cadde ve bahçesi çamlık ve müteaddit meyva ağaçlı iki dönüm bağ, ahır, arabalık, mutfak ve uşak odalarını havi vapur iskelesine ve şimendifer ve tramvay istasyonlarına yakın ve nezareti fevkalâdesi olan,

köşkün tamamı vergi borcundan dolayı tahsili emval kanunu mucibince satılığa çıkarılmıştır.

İhalei evveliyesi 28/6/939 çarşamba günü saat 14 te Kadıköy idare heyetinde icra kılınacağından talib olanların % 7,5 pey akçesiyle birlikte Kadıköy kaymakamlığına müracaatları ilân olunur.

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

Cinsi	Miktarı	Muhammen B. Lira Kr.	% 7,5 teminat Lira Kr.	Eksiltme Şekli	saat
Galon mantarı	48X26 eb'ad	1.000.000	A. sıf 10.000.—	750.—	Kapalı Z. 15
Şarap	45X24	1.500.000	10.950.—	821.25	16
Likör	23X35	500.000	4.750.—	356.25	açık eks. 16.30

I — Şartname ve kalite nümunesi mucibince yukarıda miktarı yazılı üç cins mantar hizalarında gösterilen usullerle satın alınacaktır.

II — Muhammen bedeli muvakkat teminatları eksiltme şekli ve şartları hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 5/7/1939 salı günü Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve nümuneler her gün sözü geçen şubeden parasız alınabilir.

V — Kapalı zarf münaşkasına iştirak edecekler, mühürlü teklif mektublarını kanunî vesaikle % 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek kapalı zarfların eksiltme saatlerinden birer saat evveline kadar komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri. Açık eksiltmeye iştirak edecekler de % 7,5 güvenme paraları ile mezkûr komisyona gelmeleri. «4403»

Cinsi	Miktarı	Muh. Bedeli Lira Kr.	Yüzde 7,5 teminat Lira Kr.	Eksiltmenin Şekli	Saati
Baş ipi	18.000 Kgr.	9900 —	742 50	Kapalı zarf	15
Bel ipi	25.000	11200 —	843 75	16	
Tonga ipi	10.000	5885 —	441 37	16.30	

I — Şartnamelerindeki teslim müddetleri uzatılarak miktarları yukarıda yazılı baş ve bel ipi ile yine şartnamesi mucibince tonga ipi kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedelleri, muvakkat teminatları, eksiltme saatleri hizalarında yazılıdır.

III — Eksiltme 5/7/1939 Çarşamba günü Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve nümuneler her gün sözü geçen şubeden ve Kastamonu Müstakıl Müdürlüğünden parasız alınabilir.

V — Münaşasaya iştirak edecekler mühürlü teklif mektublarını kanunî vesaik ile % 7,5 güvenme parası makbuz veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek kapalı zarflarını ihale saatlerinden birer saat evveline kadar Komisyon Başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. «4517»

Türkkuşu İstanbul

İspekterliğinden:

1 — Geçen sene ve bu sene Türkkuşuna yazılan üyelere kamp için vesika verileceğinden 26 haziran akşamına kadar «taşradakilerin mektubla» müracaatları.

2 — İmtihanlarını bitirenler derhal sevk edilecektir. «4506»

Çocuk Hekimi

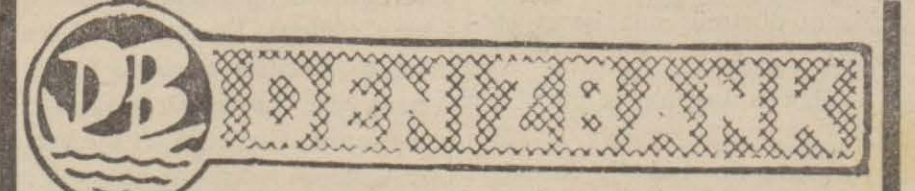
Dr. Ahmed Akkoyunlu
Taksim - Talimhane Palas No. 4
Pazardan maada her gün saat 15 den sonra. Tel: 40127

Dr. Ekrem Behçet Tezel
Tıp Fakültesi Kulak Boğaz, Burun Doçenti
Taksim Cumhuriyet caddesi 17
Muayene Pazardan maada günler 3-6
Telefon: 42496

GÖZ HEKİMİ
Dr. Murad Rami Aydın
Taksim - Talimhane, Tarlabası caddesi No. 10 Urfa apt
Tel: 41553

Diş Tabibi
Ratip Türkoğlu
Adres: Sirkeci Viyana oteli sırası
birinci kat No. 26
Muayene saati: Öğleden sonra 14-20.

Sahibi ve neşriyatı idare eden
Baş muharriri
ETEM İZZET BENİCE
Son Telgraf Matbaası

26 Hazirandan 3 Temmuz'a kadar
Muhtelif hatlara kalkacak vapurların isimleri, kalkış gün ve saatleri ve kalkacakları rihimlar

Karadeniz hattına	— Salı 12 de (Tari), Perşembe 12 de (Karadeniz), Pazar 16 da (Ankara). Galata rihimından.
Bartın hattına	— Salı 18 de (Bursa), Cumartesi 18 de (Ülgen). Sirkeci rihimından.
İzmit hattına	— Salı, Perşembe ve Pazar 9 da (Uğur.) Tophane rihimından.
Mudanya hattına	— Pazartesi 13 de ve diğer günler 8.45 de (Marakaz) sistemi vapurlardan biri. Cumartesi ayrıca 13.30 da ve pazar ayrıca 20 de (Trak). Çarşamba postası Tophane rihimından ve diğer postalar Galata rihimından.
Sarıyer hattına	— Pazartesi, Çarşamba ve Cuma 8.15 de (Trak). Ayrıca çarşamba 20 de (Ülgen), Cumartesi 20 de (Bursa). (Trak) Galata rihimından, diğerleri Tophane rihimından.
Karabiga hattına	— Salı ve Cuma 19 da (Seyyar). Tophane rihimından.
İmroz hattına	— Pazar 9 da (Tayyar). Tophane rihimından.
Ayvalık hattına	— Çarşamba 15 de (Saadet), Cumartesi 15 de (Bartın). Sirkeci rihimından.
İzmir Söğüt hattına	— Pazar 11 de (Ege). Galata rihimından.
Mersin hattına	— Salı 10 da (Etrüsk), Cuma 10 da (Kon-ya). Sirkeci rihimından.

Not: Vapur seferleri hakkında her türlü malûmat aşağıda telefon numaraları yazılı acentelerden öğrenilir.

Karaköy Acenteliği	— Karaköy, Köprübaşı	42362
Galata acenteliği	— Galata, İstanbul Liman Mıntaka Re-isiği binası altında	40133
Sirkeci Acenteliği	— Sirkeci, Yolcu salonu.	22740

4568